

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér.

ZALAMEGYE

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Szünet.

A képviselőház utolsó ülésével beköszöntött a politikai élet szünete. Szeptember végéig bezáródnak az ország fényes palotájának kapui s a honatyák egy eseményekben és szociális alkotásokban gazdag esztendő után pihenni mehetnek.

Nem szükséges a pártérdek és személyes kultusz szemüvegét feltennünk, hogy az elmúlt esztendő törvényhozási alkotásainak nagy horderejét, különösen gazdasági életünkre való nagy kihatását méltányoljuk. Az elégedetlenség és bizalmatlanság hangjai csak onnét jöhetnek, ahol a hatalmi féltékenység, személyes ellentétek, vagy személyek és pártok iránti gyűlölet elfogulttá teszik az agyakat. Minden tárgyilagossan gondolkodó ember belátja, hogy a reformok olyan térre viszik a nemzetet, amely a fejlődés új irányai felé vezet bennünket; és ha egyik-másik alkotás az életben nem válna be teljesen s módosításra szorulna, még akkor is a mai koré az az érdem, hogy hozzá mert nyulni olyan kérdésekhez, amelyeket az opportunitáson nyugvó politikai rendszer nem mert érinteni. Sok elavult nézet került sutba, hogy helyet adjon egy egészségesebb, radikálisabb felfogásnak, amely nem közjogi tételek fejtegetésében, hanem milliókra kiható intézmények létesítésében s az állam erejének fokozásában keresi a törvényhozók feladatát.

Annyi szociális alkotás, amennyi néhány hónap alatt tető alá került, ezelőtt tíz év alatt sem született. Elhallgatott a meddő közjogi moloch, amely évek hosszú során át felfalta a nemzet képviselőinek idejét és mintha új erőre kapva, mérföldes lépésekkel sietnének a külföld után, amely már régen rálépett az új kor eszméi által kijelölt ösvényekre.

Az új alkotásokban és sikerekben nagy része van a változott időnek, az új kor-

nak, amely kikényszeríti a maga igazságait. De nagy az érdemük a korszellemet megértő államférfiaknak is, azoknak a lelkes, bölcs és tapasztalt vezéreknek, akik egyéniségük egész súlyát vetik latba azért, hogy a nemzet akadály nélkül haladhasson a kor újabb céljai felé.

Annak a lázas sietésnek, amely a törvényhozás munkájában érvényesült, megvan a magyarázata az új választási rendszerben. Amint tudjuk, nemsokára az általános választói jog nagy reformja is megvalósul. Nagy tömegek kerülnek be a politikai tényezők közé; új emberek kapnak jogot és szerepet a nemzet sorsának intézésében s valószínű, hogy a parlamenti harcok új jelszavakat, új célokat, új követelményeket fognak előtérbe helyezni. Meglehet, hogy az egyetemes fejlődés helyére az osztályharc, az elkeseredett mérközés lép, s ha a fenyegetett osztályok érdekei már most nem biztosíthatnak; ha előkészület nélkül csap le ráink a közhatalom felé törő százezrek szervezett ereje, kérdés: nem pusztulnának-e el a nemzetnek erkölcsi erőforrását képező osztályai, nem rázná-e meg a küzdelem alkotmányunk és ősi szabadságunk oszlopait?

Ezt kell a kormánynak megelőznie. El kell némítani az elégedetlenséget, jóvá kell tenni a mult bűneit és mulasztásait, behegeszteni a sebeket, hogy bizalmat keltsen a népben, megértesse az alkotmány sáncaiba kerülő százezrekkel, hogy a mostani képviselői rendszer nagyobb biztosítéka a jogos szociális törekvések érvényesítésének, mint az a felforgató, gyűlölködő irányzat, amely a nemzeti szempontok és hagyományok félrelökésével, a társadalmi rend eltiprásával akarja a milliók jogát és kenyerét biztosítani. Meg kell értetni a magyar állam minden polgárával, hogy egy nagy, közös érdek szolgálatában egynek kell lennünk, hogy erőssé tegyünk Magyarországot s fel-

szabadítsuk és a magunk javára gyümölcsözővé tegyük erőinket.

Ezt a célt szolgálja az elmúlt parlamenti időszak minden alkotása s aki nyílt szemmel nézi az idők változását, az meggyőződött arról, hogy a mi jövődönk csak nemzeti ideáljaink megoltalmazása mellett lehet biztosítva és minden szociális érdek, minden gazdasági törekvés csak nemzeti céljaink keretében érvényesülhet. Ezt a tudatot bresztgette, erősítette a kormány s a törvényhozás és az új, reformált választási rend szerint lezajló küzdelemben ez a tudat fog korlátokat állítani a felforgatók elé.

A nemzetközi szociálistizmus letörése már nyilvánvaló. A jogosulatlan mozgalmak kudarcra végződnek, a nemzetközi alapon álló szakszervezetek ereje gyengül s minden jel arra mutat, hogy még az új választási rendszer is csak nagyon kevés teret nyít a világfelforgató szociáldemokráciának.

A parlament munkája tehát nem volt meddő, alkotásai nem csak a törvénytárt szaporítják, hanem gyümölcsöt teremnek az élet talaján s a fokozatos fejlődésnek, a megfontolt haladásnak utjait egyengetik.

Mezőgazdasági termelésünk.

Már évekkal ezelőtt kiadták a jelszót, hogy hozzunk termelésünkbe helyesebb arányokat, de a jelszó még nem lett gyakorlati valósággá. A szántóföldnek még mindig egy harmada búzával van bevetve. Másrészt azonban kétségtelen, hogy termelésünk évről-évre halad valamit az okos többoldalúság és józan változatosság felé.

A buza hat, a rozs két, az árpa két, a zab másfél, a tengeri majdnem négymillió holdon terem. Két évtizeden belül félmilliónál több holddal szaporodott a szántóföld s a gyarapodásnak már kisebb része került buza alá, a takarmány és kereskedelmi növények termesztése pedig évről-évre több területet vesz igénybe.

A haladás kétségtelenül nem egyenletes. Főleg a vasut mentén terjed el a cukorrépa, az olajnövények s a takarmányfélék termesztése; a vasutak mentén látjuk a szántóföldeket és legelőket gyümölcsösökké, kertészetekké változni. A termelés változatossága egyelőre csak kisebb terü-

Tüzifa eladás.

A zalaszentgróti urodalomban **500 öl bükk-**
és **500 öl cser hasáb tüzifa eladó.**

Főintézőség.

letek gazdasági képét változtatta meg. De tudjuk, hogy a gazdasági haladás az éfélé kisebb területű középpontokból sugárzik szét és pedig, ha a középpontok kialakultak, feltartóztathatatlannal.

Még egy jelenség van, amely termelésünk okos fejlődésére utal. A hivatalos statisztika szerint a mesterséges takarmányfélék termelése nagyon lassan halad előre. A statisztika azonban aligha nyújt helyes adatokat. Hiszen napról napra látjuk nemcsak nagy uradalmakban, hanem a parasztságban is a mesterséges takarmányok természetességének kiterjesztését. Emellett a tejszövetkezetek folytonosan szaporodnak s minden szövetkezet gyarapítja a takarmány alá szánt területet. Lehetetlen tehát, hogy a takarmányfélék termelési területe ne mutatna nagyobb gyarapodást, mint amennyit a hivatalos statisztika feltüntet.

A hivatalos statisztika husznál több termény állásáról ad hírt. Az első helyet mindig a négy kalászos, a buza, rozs, árpa és zab foglalja el. Ezek szerepével még csak a kukorica vetekedhetik. A többi termény értéke és jelentősége jóval alul áll. A négy kalászos pénzértéke képezi mezőgazdasági termelésünk eredményének legnagyobb részét, a termelésnek azonban csak kis része változik készpénzre, mert a legnagyobb részt elfogyasztjuk. A buzakenyér és a buzalisztából készített tészta az alföld népének főtápláléka, a rozs legnagyobb része a városokban fogy el; a kukoricán a nép hus és zsirtápláléka hizik. Aránylag az árpa használata a legkevésbé populáris s azt a sörgyárak dolgozzák fel.

Nyilvánvaló ezekből, hogy a buza és kukorica termelési területének gyorsabb tempójú apaszása nem függ tisztán a helyes gazdasági felfogás terjedésétől. Már majdnem minden parasztember tudja, hogy a buzánál sokkal jobban és biztosabban fizető termények vannak. De a tudása nem bír megbirkózni hajlandóságával. Szereti a buzát, mint a kenyere anyagát, szereti a kukoricát, amely zsirjának és húsételének alkotója. E két termény szorosan össze van nőve a magyar föld, különösen a sík föld népének gazdálkodásával, hajlamaival és életmódjával. Csak erős gazdasági társadalmi szervezés s ennek kebelében folytatott erélyes akció lesz képes népünket a termelés egyoldalúságából kiemelni.

Azután sok természeti ok is szól a buza és kukoricatermelés mellett. A szeszélyes kontinentális időjárás, a hol tulnedves, a hol tulszáraz és forró időjárás egy termény sem állja úgy, mint a buza. Munkája, mint minden kalászosnak kevés. A kukorica munkálása és betakarítása a többi gazdasági munka szünetének idejére esik. E körülmények haszna mellett az alföldi parasztgazda a károkat nehezen látja meg.

Pedig a buza és kukorica gazdaság kárai már erősen jelentkeznek. Sok a kimerült föld; két jó termés egymás után alig várható. A legnagyobb akadálya a buzatermelés csökkentésének a kisebb birtokok elaprózódása. A változatos művelésű gazdálkodás alig lehetséges ott, ahol 10—20 hold ugyanannyi tagban, szétszórtan fekszik. Az ilyen határokból, — pedig ezek vannak többségben, tisztára elméleti prédikáció a buzatermelés csökkentésére való buzdítás. Ha a munkaidő jó részét az egyik tagtól a másikhoz való járás kelés veszi igénybe, bajos a több munkával és gonddal járó termények művelése.

Gyökeres átalakuláson kell keresztül menni a nép érzelmi világának s a birtokviszonyoknak, hogy a buza mostani aránytalan terjedelmű művelése csökkenjen. És azután is a csökkenés nem lehet valami nagy, mert a buza a magyar földnek elsőrendű kipróbált gazdasági növénye.

Igen nagy jelentőségű dolog lenne, ha sikerülne olyan buzaféleséget produkálni, amely a nagy hősek beállta előtt megéri. Az angolok már bebizonyították, hogy a kultúr növények természet

tési ideje alkalmazható az éghajlathoz. A mi buzatermelésünknek legnagyobb ellensége a szemképződéskor való hőség. Ez sokszor megfélezi a termést s károsabb a hidegnél, fagnál, féregnél. Ha korai érésű buzánk lesz, akkor megszűnik a buzatermelés kockázata s a jó és rosz termés szinte törvénytörően váltakoznak területenként és évenként. Természetesen nagy kérdés, hogy a tudománynak sikerül-e, a magyar buza acéosságának megtartása mellett, korai fajtát produkálni. Ez még a természet titka. Az utóbbi időben azonban akkorát haladtak a gazdasági tudományok, hogy remélni szabad, miszerint a lehetőség határáig felszabadul a termelés a szélsőségekben járó időjárás szeszélye alól s részben az okos többoldalúság, részben újabb féleségek termelése helyesebb arányokat hoz a mezőgazdasági termelésbe.

A magyar középosztály.

A most folyó elkeseredett társadalmi harcban, melyet a legalsóbb népmilliók indítottak az ugynevezett uralkodó osztályok ellen: a legszomorubb, a kényszerített passzív szerep a középosztálynak jutott.

Ez az osztály szenvedni ugyszólván egyedül a hars sulyos csapásait. Az arisztokrácia még szűz érintetlenségben áll a küzelemben, az alsóbb néposztályok anyagi helyzete folyton javul. Csak a középosztály, a mi földmivelő országunkban dzsentrinek nevezett középbirtokos és lateiner osztály pusztul, szenved egyre, csak az érzi a gazdasági élet terheinek nyomását.

Pedig minden állambölcsész elismeri, hogy a szabadság érdekében egy erős középosztály létezésére minden országnak feltétlen szüksége van. Kényelmes dolga van az abszolutizmusnak mindenütt, ahol a földbirtokra nézve nincs más tagozás, mint feudális nagybirtokosság és parasztság. Nemzetünknek éppen az volt a szerencséje, hogy egy hatalmas középosztály tudta magát fenntartani kebelében egész a legújabb időkig. Megvan-e még, megmarad-e az, ami belőle fennmaradt, vagy enyészetre van predestinálva, mint a török az európai nemzetek közt, vagy a gázló madarak az állatvilágban?

Az ujkori szabadságharcok, melyek a régi rendi társadalmat romba döntötték, mérték az első halálos csapást a középosztályra, mely pedig évszázadokon keresztül volt a nemzet fentartó gerince. Az ujkornak összes válságos hatásai a régi középosztályt érték legérezkenyebben, a helyzet felfogásában való eszmézés, vagyonbeli romlás, ennek nyomán csüggedés, elkeseredés ebben az osztályban hozta létre a legnagyobb rombolást.

És mégis érdekes, hogy a középosztály, mely pedig érdemes volna minden magyar haládjára, elismerésére, szomorú sorsában segítő karra és részvételre: van kitéve a legtöbb gunynak és üldözésnek. Hányszor kell ez osztály tagjainak zsebre rakni a »végzett urak« kedvenc címezést! Bizonyos demokrata elemek pedig szeretnék róla lehuzni még azt a kopott kabátot is, ami még rajta megmaradt. Most is gyakran lehet hallani, hogy a megyékben és a parlamentben az ugynevezett dzsentri uralkodik. Ezzel szemben a szomorú valóság az, hogy egyre ritkábban találunk azokon a helyeken a régi magyar családi nevek viselőivel. Pedig ha egyes körökben megvan még bennük a bizalom, az az évszázadokon keresztül felgyült nagy erkölcsi tőkének az eredménye. A vér vízzé nem válik. Még most is sokat tanulhatnak azok, akik azoknak a részint gunyolt, részint irigyelt embereknek a gondolkozás módját, maguktartását figyelem tárgyává teszik.

Nem lehet ez osztály fölött gunyos lenézéssel napirendre térni. Nem lehet éppen napjainkban,

mikor újra az a szerep vár reá, melyet évszázadokon keresztül oly sikerrel töltött be: a magyarságnak s vele a mai társadalmi rendnek megmentése a szociáldemokratikus áramlatok támadásai ellen. Rajta kell lennünk, hogy ez az osztály újra összeszedhesse magát, reorganizálódjék. Mert ha ez megtörténik, még mindig megvan annak a lehetősége, hogy erős falanxot alkosson, amely azután a magyar nemzetnek gerince legyen.

A magyar középosztály megerősödése tehát elsőrangú nemzeti és társadalmi szükség lévén: rajta kell lenni államnak és társadalmi intézményeknek egyaránt, hogy ez a folyamat sikerrel végződjék, hogy a fejlődő szociáldemokráciával egy hatalmas, öntudatos, évszázados küzdelmekben acélos izmuvá edzett tábor álljon szembe.

Aktualitások.

(A néppárti vármegye.) Az »Alkotmány« a néppárt hivatalos közlönye Falussy Árpád szatmári főispának a néppárt elleni kirohanásával foglalkozva, a következőket írja:

»Mutassatok nekem egy néppárti főispánt, aki például az espereskerületi papi gyűlésen, vagy népszövetségi értekezleten olyanformán nyilatkozott a függetlenségi párttól, mint a szatmári főispán ur a szatmári evangélikus református lelkészek és egyéb szuperintendensválasztók gyűlésén nyilatkozott a néppárttól. Boesánat: a kérdés így vakmerően van felállítva, mivelhogy néppárti főispán nincs sehol. Mikor a koalíció átvette a kormányt, jutott a néppártnak harminchárom egyharmad rész a felelősségből és kapott ezért egy miniszteri tárcát. Nem kapott egyetlen államtitkárságot s a hetven főispánságból egyetlen egy sem jutott neki, holott a koalizált pártok aránya szerint legalább is kilenc-tízhez lett volna joga. Hangoztatta is ezt a jogát, annak idején, s úgy is volt annak idején, hogy egy néppárti képviselő elfogadta már a gratulációkat, olyan biztos vala neki annak idején egyik dunántúli főispánság, — de a vége az lett, hogy az illető néppárti megyében nem ő lett a főispán, hanem egy függetlenségi párti.«

Nem nehéz eltalálni, hogy ez e néppárti vármegye Zala volna.

Nem volna nagyon nehéz bebizonyítani, hogy ez a merész állítás nem fedi a valóságot. Mert Zichy pártiak és Farkas pártiak sokan vannak ugyan a vármegyében, de nagyon kétséges, hogy mindezek néppártiak-e. Legalább is bajos dolog elhinni, hogy például Nagykanizsa város képviselőtestületének mindazon tagjai, akik gróf Zichy Aladárt diszpolgárrá választották s akik a deputációzás alkalmával szerfelett lelkesedtek a miniszterért, mindnyájan néppártiak volnának. Az is kétséges, hogy az a rabbi, aki Zalaegerszegen a néppárti szavazatok nagy többségét gyarapította, tiszta politikai meggyőződése alapján szavazott volna. Mert a szavazókat nemcsak a politikai meggyőződés, hanem különféle más okok is irányítják, amely okok között nem a legutolsó, hogy a jelölt miniszter, vagy befolyásos férfiú.

Hogy a néppártnak hány főispánság dukál, azt nem feszegetjük. Osztózzanak meg odafönn az urak, ha már a főispáni méltóságot osztott koncnak tekintik. Csak azt kívántuk leszögezni, hogy Zalát illetékes helyen néppárti vármegyének tartják. Ezt a tényt — a jövődőre való tekintettel — figyelmébe ajánljuk a függetlenségi párt vezéreinek.

* * *

(Városi dolgok.) Sok vihart látott Zalaegerszeg város tanácskozási terne. Ugyszólván állandó volt a hars kedv, amely az elkeseredett személyes ellentétekig fejlődött. Egy népszerűen

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógsóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségektől is, mint typhus, cholera, megkíméltek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a baktériummentes mohai Ágnes-vízzel éltek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. — A forráskezelőség.

Kedvelt borvíz!

Főraktár: GYARMATI VILMOS urnál ZALAEGERSEGEN.

polgármester lázas alkotási vágya, az újabb terhek ellen küzdő városatyák aggodalmaskodása mindíg ütköző pontra kerültek. Később beleszólt a politika is, amely végleg kiélezte a helyzetet. Majd következett egy hosszú interregnum, amely alatt csak döcögött a város szekere s felgyült a sok baj.

Végre két hosszú esztendő után a rendes kerékvágásba zökentünk s beköltözött a város házára a csendes munka, amelynek áldásai nem fognak elmaradni.

A közlekedés biztosítására irányuló akcióról már megemlékeztünk. Dr. Korbai Károly polgármester erélyes kézzel nyult a kényes kérdéshez, előterjesztést tett a hatósági mérszártsék felállítására iránt s a piaci elővásárlás korlátozására vonatkozó szabályrendelet is megalkotta. A hatás nem maradt el. A murhahus ára 16 fillérral csökkent.

A múlt héten egy újabb és életrevaló tervről hallottunk.

A piacon rettenetesen megdrágult a zöldség s a főzelékféle. A drágaság oka természetesen a nagy szárazság, de oka az is, hogy Zalaegerszegen és vidékén piacra dolgozó zöldségkertészet alig van. A nép csak úgy mellékesen és minden tervszerűség nélkül üzi a zöldségtermelést, az eredményt teljesen rábizza az Uristenre. Öntözésről, okoskerü kertgazdaságról természetesen szó sincs. Ha jó idő jár és van felesleg, behozzák a piacra, ha szárazság uralkodik, akkor nincs semmi s a vidékről hozott holmit méregdrágán kell megfizetnie a fogyasztónak.

Ezen akar segíteni a polgármester azzal, hogy a város tulajdonát képező Zala menti földeken bolgár kertészeket óhajt letelepíteni. Eltekintve attól, hogy a város tulajdonát képező földek egy része a Zala áradásainak ki van téve, a terv nagyon könnyen kivihető, mert bolgár kertész olesó hasznabért mindig akad. Nagy előnye a Zala menti földeknek az, hogy szárazságban is könnyen öntözhető s a talaj összetétele kerti művelésre kiválóan alkalmas. A közönség pedig nagy hasznát látná a kertészeteknek, amelyek minden időben biztosítanak szükségleteinek fedezését.

Sajnos, amikor zöldségkertészet létesítéséről van szó, bolgároknak kell gondolnunk, mert nálunk sem vállalkozási kedv, sem szakértelem nincs. A mi népünk ma még nem szereti a kerti gazdálkodást. De meg lehetne vele kedveltetni s meg lehetne rá tanítani. Ha látná a bolgárok virágzó üzletét, néhány év múlva kedvet kapna a kertészkedéshez a magyar ember is. Zalaegerszegen elég sok a szegény ember ahoz, hogy szívesen használja fel a munkaerejét a napszámnál jutalmazóbb kertészkedés terén. Ezért egyelőre csak kisebb területet kellene bolgároknak hasznabérbe adni s a nagyobbat fenn lehetne tartani helybeli jelentkezők számára. Lassanként a Zala mentének mind nagyobb területe kerülhetne kerti művelés alá s nemesak a helyi piac igényei volnának kielégíthetők, hanem a kertészek Bécs felé való kivitelre is dolgozhatnának.

Az első lépést mindenestre meg kell tenni s a város vezetősége ezzel megteremti a lehetőségét annak, hogy a Zala vizével öntözött kertek új jövedelmi forrássá váljanak a nép részére.

— — — Tisztelt polgártársaim, ha eisétáltok a város háza előtt, nézzetek fel annak erkélyére. A hölgyek se sajnáljanak egy tekintetet, mert a virágos erkély kedves látvány és szép példaadás. Milyen kedvesek a tarka, lecsüngő virágok a zöld levelek között.

A virágok kultusza annyira széppé, vonzóvá tud tenni egy várost; annyira kedves foglalkozás, hogy igazán megérdemli a rá fordított esékély áldozatot. A nagy világvárosokban is felendült a virágkedvelés. Erkélyek, ablakok nyíló virággal vannak diszítve s ahol egy talpalattnyi földet szabadon hagynak az épületek, virágot és fát ültetnek a szorgalmas kezek.

Vegyünk példát a városház erkélyéről. A komoly munkának szentelt középületre is poetikus hangulatot varázsol néhány száz virág. Milyen szép volna, ha minden erkélyen, ablakban, udvaron virágok nyílnának!

* * *

(A földmunkások és sztrájkolók.) Magyarország áldott földje mindent megterem. A szociáldemokratákat azonban cserben hagyta. Hiába vetegették a dudvát. Egy ideig burjánzottak a népbolondítók vetései, de azután elesenevészedtek s ma már békességesen dolgozik a nép a mezőkön. Munkásmozgalomnak hire sincs; az izgatók jobban félnek a kaszanyéltől, mint a csendőrszuronytól.

De ha a földmunkások józanabb belátásra jutottak is, a városokban még mindig virágozik a sztrájk, az osztályharc e veszedelmes és kártékony kinövés, a nemzeti termelés rákfenéje. Legújabbban a budapesti gázgyári munkások játszották végig a komédiát s terrorisztikus eszközökkel rémítették a fővárost.

A sztrájkok oly nagy számával, a szünetelő munkások oly tömegével, az anyagi és erkölcsi károk oly halmazával találkozunk naponta, hogy ezen adás hareot nem tekinthetjük a munkaadó és munkás magánérdekű küzdelmének, hanem nagyjelentőségű nemzeti és állami ügynek, közérdekű feladatnak, melynek szanálása a törvényhozásra vár.

A sztrájk egész nemzeti iparokat tesz tönkre azáltal, hogy megfosztja azokat eddigi piacuktól. Kerékkötője a fejlődésnek, gyilkosa sok egészszéges vállalatnak. Gazdasági rombolás mellett azonban nagyok a sztrájk erkölcsi kárai is. Széles társadalmi rétegekben felidézett nagyfokú izgalommal, valamint az átkos osztálygyűlölet fokozásával a társadalmi békés együttműködést, a szociális megértést megbontja.

A sztrájk ürügye alatt a szociáldemokrácia lábball tiporja a munkához való jogot. A szabadság nevében ugyanannyit tesznek tönkre, ha a párt rabigájába bel nem nyugszanak.

Senki sem tagadja ma már a sztrájk jogosultságát, mely a munkaerő szabad árusításán alapul. A munkás tetszése szerint értékesítheti munkaerejét, de lehetetlen, hogy e szabadság a munkára való jogot sértse, hogy a szervezkedés jogos sztrájkkénszert vonjon maga után. Ezért a sztrájkkérdés rendezésénél különösen két szempontot kell figyelembe venni.

Egyik a szakszervezetek elhatalmasodásának megszorítása. A szakszervezetek ugyanis nálunk inkább politikai, mint gazdasági szervek. A szociálista párt uralja őket, sztrájkpolitikájukat ez diktálja, a munkára való jog ellen is csak azért támadnak a szakszervezetek, mert ez a párt érdeke. A szakszervezetekbe belépő munkások a szociáldemokrácia erősítői és azért egyesülnek mindig a politikai és gazdasági harcokban. Hogy egyrészt a szakszervezetek elhatalmasodásának, másrészt a szociáldemokráciától való függésüknek véget vessünk, nagyon fontos, hogy a szakszervezetek ellenőrzése kibővítsessék, a politikai uralom onnan kiküszöböltessék és sztrájk esetén is dolgozó munkások ellen irányult megfélemlítés megbüntettessék. A szakszervezet mai korlátlanosságának megszorítása, a dolgozó munkásnak a terrorizmus elleni védelme legyen a vezető szempont a sztrájkkérdés rendezésénél. A szakszervezet erkölcsi és anyagi felelősséggel terheltessék meg.

A második szempont, amely kell hogy sulyosan latba essen, a sztrájkknak egyes üzemeknél való teljes eltiltása. Minden nemzet megvédi a termelés azon ágait, melyeknek szünetelése veszedelmes hatással van az egész társadalomra nemesak gazdasági, hanem közbiztonsági szempontból is. Vannak üzemek, melyeknek szünetelése lehetetlenné teszi nemesak azon iparágat, hanem az egész ország produktív munkáját. Ilyen például egy vasuti, mezőgazdasági stb. sztrájk.

A sztrájkkérdés szanálásánál okvetlen be kell venni mindazon üzemet a sztrájk tilalmába és azokat büntetőjogi kategoriává minősíteni, amelyek nélkülözhetetlenek és rövid szünetelésük is óriási zavarokat okozhat.

A szociáldemokrácia mindig ezen üzemekre törekszik befolyást szerezni, mert így hatalmi kérdésekben nagyot sujthat a polgári társadalmon. Láttuk, hogy legutóbb a gázgyári munkások eseténél mennyire exponálta magát. Miért? Mert a gázgyári munkásságra egy tömegsztrájk alkalmaival nagy szerep vár. Nekik kell sötétséget csinálni, hogy a közbiztonság, magánvagyon szabad préda legyen, hogy a békés polgárság megijedjen.

Csak úgy lehetséges majd a sztrájkkérdés rendezése, ha a társadalmilag nélkülözhetetlen ipar, illetve termelési ágakat kivonjuk a sztrájk szabadsága köréből és szigorú rendszabályokkal a sztrájktilalmat biztosítjuk.

Jegyzőink gyűlése.

Zalavármegye községi- és körjegyzők egylete 1908 évi július hó 28-ik napján d. e. 9 órákor Keszthelyen, a városháza közgyűlési termében tartja évi rendes közgyűlését.

- Tárgysorozat: 1. Elnöki jelentés.
2. A rendes tagok névsorának felolvasása.
3. Az 1907. év július hó 25-től az év végéig és az 1908 január 1-től július hó 27. napjáig terjedő időkről szóló egyleti számadás felülvizsgálása.
4. Az 1909. évi költségvetés megállapítása.
5. A magyarországi községi és körjegyzők központi egyletének járó tagsági díjak utalványozása.
6. A magyarországi községi és körjegyzők egyleti elnöksége több rendbeli megkeresésének előterjesztése.
7. Biharvármegye községi és körjegyzők egylete megkeresése a segédjegyzői és irnoki állásoknak megyei segéllyel leendő szervezése tárgyában.
8. Pestvármegye községi és körjegyzők egylete megkeresése a községi és körjegyzők nyugdíjszabályzatának módosítása iránt.
9. Vas megye községi és körjegyzőinek egylete megkeresése a községi és körjegyzők, ugyszintén az aljegyzők fizetésének újból leendő megállapítása, a segédjegyzői állásoknak szervezése s a segédjegyzői elnevezés megszüntetése tárgyában.
10. A zalaegerszegi és novai járásköri egylet indítványa annak előterjesztése tárgyában, hogy az ügyviteli utasítás 31. §-ának az egész vonalon érvény szerzettessék.
11. U. a. indítványa a községi és közjelleű hirdetményeknek a vármegyei hivatalos lapban leendő ingyenes közzététele s ennek folytán jogerőre emelkedése tárgyában.
12. U. a. indítványa a községi bizonyítványoknak a községi és körjegyzők által történendő aláírása s a hivatalos kiadmányok kizárólag ezek által leendő aláírása tárgyában.
13. A perlaki járásköri egylet kérelme Kele György sirenlékére egyleti adományozás iránt.
14. A tapoleai járásköri egylet indítványa az országos jegyzői közgyűlésre kiküldendő megbizottak bizonyos sorrendszerű kijelölése tárgyában.
15. U. a. indítványa:
a) a segédjegyzői állások rendszeresítése;
b) a községi és körjegyzők részére szabadság engedélyezésére nézve a főszolgabírák megbízatása;
c) a törvényhatósági pótadónak a községi költségvetésekbe leendő felvétele iránt.
16. Kisfaludi Márton boeczöldi körjegyző egyleti tag által a múlt évi közgyűlés megbízása folytán kidolgozott „Tüzrendészeti szabályrendelet tervezet“ előterjesztése.
17. U. a. indítványa a törvényhatósági ut- és

BITUMINA

BITUMINÁVAL fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

BITUMINA RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVÁLÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Zalaegerszeg és vidéke részére: BREINER BENŐ fakeskedésében ZALAEGERSEGEN.

tiszta bitumenből készített valódi aszfalt tetőlemez, tartós, tűzbiztos, szagtalan kárnyozást vagy egyéb mázolás nem igénylő

tetőfedőanyag

pótadó főkönyvek szabályszerű lezárása és egyeztetése tárgyában.

18. U. a. indítványa a községi költségvetések és számadások elkészítése és beterjesztése tárgyában kiadott 9532/ni. 908. számú alispáni rendelet módosítása tárgyában.

19. U. a. indítványa a hagyatékkeletkezésokra vonatkozó 95465/B. M. 1895. számú rendelet 3. §-ának módosítása tárgyában.

20. Néhai Verbanesics Nándor volt mura-királyi körjegyző, Verbanesics Gyula nevű fia állandó segélyezése iránti kérvénye.

21. Freund Róbertné, volt tótszentmártoni körjegyző özvegyének segély iránti kérvénye.

22. Nagy Sándor nyugdíjazott belatinei körjegyző tagdíj hátralék elengedése iránti kérelme.

23. Tagdíjhátralékok rendezése.

24. Egyleti tagok felvétele.

25. Indítványok tárgyalása.

26. Az országos jegyzői közgyűlésre kiküldendő egyleti képviselők megválasztása.

27. A jövő évi közgyűlés helyének kijelölése.

28. Tisztújítás megejtése.

Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közleményei.

A mezőgazdasági érdekképviselő.

Hosszas előkészítő munkálatok után végre a gazdatársadalom egy eddig nélkülözött hivatalos érdekképviselői szervhez fog jutni.

A gazdatársadalom, azt mondhatjuk, eddig minden képviselő nélkül állott, rábízva a kormány és a hatóságok jóindulatára.

Hogy a mai változott viszonyok között, a szociális eszmék nagy harcában a gazdatársadalom sem maradhat érdekképviselő nélkül, az nyilvánvaló.

Vannak még ma is olyan gazdák, talán gazdasági testületek is, akik az érdekképviselőt szervezését ellenzik, vannak olyanok, akik annak a megoldási módjával, tervezetével nincsenek megelégedve.

Az indító okokat ezeknél vagy a kellő tájékozottság hiányának, vagy a sértett önérzetnek kell betudnunk.

A törvényjavaslatot, melynek elkészültét Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a június hó 23-án Parádán tartott gazdaggyűlés alkalmával jelentette be, csak örömmel kell üdvözlőnk és pedig azért, mert nemcsak érdekeink megvédésére fog szolgálni az érdekképviselő, hanem a gazdálkodási rendszer fejlesztésére s így a gazdálkodók jólétének emelésére is lényeges befolyást fog gyakorolni.

A szervezés mikéntjével, azt hiszem, ma senki sem lehet tisztában; a végleges megoldás az adott viszonyoktól függ. Ép ez okból nagyon helyes a törvény intenciója, amely szerint a kezdeményező lépések megtétele, a kamarák kiépítése megkezdetik, egyúttal azonban tág tér hagyatik azoknak a szükséglet szerinti továbbfejlesztésére.

Azt hiszem, minden gazda át van hatva azon tudattól, hogy ma már elkerülhetetlenül szükséges a kamarák létesítése. Hogy milyen lesz azok első szervezete, hol lesznek azok székhelyei, milyen számban lesznek felállítva, az egészen indifferens, fő az, hogy az érdekképviselőt meglegyen, melynek szervei a szükséghez mérten tovább fejleszthetők, az egész kamarai hálózat kiépíthető lesz.

A mezőgazdasági kamarák szerepkörét vázolandó, azt mondhatjuk, hogy tevékenységük sok tekintetben épen olyan hatáskört fog felölelni, mint amilyen hatáskörrel a gazdasági egyesületek dolgoztak. Csak hogy amíg a gazdasági egyesületek anyagi és sokszor kellő szellemi erők hiányában hathatós tevékenységet nem tudtak kifejteni, addig a kamarák a gazdasági egyesületekkel, mint azok végrehajtó szerveivel karöltve a mai viszonyoknak és kulturális állapotoknak megfelelő nagy dolgok véghezvitelére lesznek képesítettek.

Tekintettel arra, hogy a gazdasági kamarák nemcsak a társadalmi mozgalmak szervezésével, a mezőgazdasági kultúra emelésével, a mezőgazdasági szakértelem továbbfejlesztésével fognak kizárólag foglalkozni, hanem a mezőgazdasági törvé-

nyek és rendeletek végrehajtásánál, ugyancsak azok megalkotásánál szerepet fognak maguknak kérni, illetve a törvény részükre ilyen szerepet biztosít, tevékenységük sokkal nagyobb hatáskörrel fog érvényesülni, mint ahogy a gazdasági egyesületek tevékenysége eddig érvényesülhetett.

Mielőtt e gazdasági kamarák felett véleményt nyilvánítanánk, nem szabad elfelejtenünk azt, hogy ezen intézmény nem a kormány által rák erőszakolt dolog, hanem a gazdaközönség régi óhajának megvalósulása.

A kamarák szervezése tulajdonképpen a gazdák, a mai gazdatársadalmi szervezetek kezébe lesz letéve s így nem kételkedhetünk abban, hogy a gazdaközönség, saját jól felfogott érdekében azok létesítése körül az őt megillető szerepet betölteni fogja.

A részletes törvénytervezetre kitérni e helyen, annak terjedelmességére való tekintettel, nem lehet s mivel az ugyanis még megvitatás tárgyát fogja képezni, szükségtelenné tartom annak részletes ismertetését, annyival inkább is, mivel a szaklapok ezzel ugyanis kimerítően foglalkoztak.

Röviden csak arról akarok megemlékezni, hogy a törvénytervezet kidolgozása Rubinek Gyula és Bernát István kezeiben olyan szakavatott kezekbe volt letéve, hogy a gazdatársadalom a legnagyobb megnyugvással fogadhatja annak az eredeti tervezet szerinti megvalósítását, mivel abban a gazdák érdekeiről a leghathatósabban gondoskodva van.

-k-

Jegyzőkönyv,

felvétel a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület 1908 évi június hó 27-én Keszthelyen tartott rendes közgyűlésében.

Jelen voltak: Hertelendy Ferenc elnökle a alatt Árvay Lajos, gr. Batthyány József, gr. Batthyány Pál, Berger Károly Lajos, Bogyay Elemér, Bogyay Máté, Bottka János, dr. Csanády Gusztáv, Dr. Csák Károly, Csertán Károly, Eitner Sándor, Flandorffer Ignác, Gruner Károly, Hayden Sándor, Háy Dezső, Heimler József, Koller István, Malatinszky Ferenc, Nunkovits Vilmos, Oltay Guidó, Pálffy László, Riedl Ferenc, Szádeczky Géza, Szily Dezső, Takách Imre, id. Thassy Imre, ifj. Thassy Imre, Vida József (Alsópáhok), Vizlendvay Sándor.

Elnök a tagok üdvözlésével a gyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére Flandorffer Ignác és ifj. Thassy Imre urakat kéri fel.

Mindenekelőtt szomorú kötelességet kell teljesítenie, amidőn Dr. Kalcsic Iván, egyesületünk igazgatóválasztmányi tagjának elhunytáról megemlékezik. Azt hiszi, a közgyűlés osztatlan beleegyezésével találkozik, midőn indítványozza, hogy Kalcsic Iván, mint az egyesület ügybuzgó tagjának emléke jegyzőkönyvileg megörökíttessék.

Közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadja.

Néhány fontos momentumról óhajt megemlékezni, melyek a gazdaközönséget közelebről érintik.

Mielőtt azonban erre kitérne, mivel Darányi Ignác földművelésügyi miniszter jubileuma óta az egyesület közgyűlést nem tartott, azon távirati üdvözlésen kívül, mellyel elnök Darányi Ignácot jubileuma alkalmával felkereste s melyre őszententiaja meleg hangú táviratban válaszolt, indítványozza, hogy Darányi Ignácot a közgyűlés jubileuma alkalmából jegyzőkönyvi feliratban üdvözzölje.

Közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadja.

A legutóbbi időben két fontos nyilatkozat hangzott el és pedig olyan helyről, mely a gazdákra nézve a legmértősebb.

A f. hó 23-án Parádán megtartott gazdaszövetségi gyűlésen Darányi Ignác földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy a mezőgazdasági érdekképviselőre vonatkozó törvényjavaslatot elkészítette s azt még ez év folyamán a parlament elé akarja vinni, hogy az törvényerőre emelkedhessék, mielőtt még az általános titkos választói jog alapján összeülő parlament egybegyűlne.

Ezen törvényjavaslat a gazdasági egyesületek sorsában lényeges változásokat fog előidézni. Hogy ezen változások csak előnyére lesznek az egyesületeknek s a gazdaközönségnek, az kétségtelen.

Ma, midőn minden termelési ágazat hivatott érdekképviselői szervekkel el van látva, ezen kijelentését a miniszternek csak örömmel kell

fogadnunk, örömmel pedig azon szempontból, mivel ép a gazdaközönség évtizedek óta hangoztatott kívánsága teljesül az érdekképviselő szervezésével. Egyebekben pedig nem a kormányhatalom által rák oktrojált intézmény lesz ez, hanem olyan intézmény, melynek létesítését a gazdasági egyesületek s a gazdaközönség már rég sürgették.

Darányi Ignác földművelésügyi miniszter kijelentése szerint a gazdálkodási rendszert csak úgy tudjuk megmenteni, ha a birtokos osztály gerincét képező középbirtokosokat is megmentjük.

A középbirtokos osztály elvérése nem ezen osztály léhasága az oka, hanem a váratlan átmenet, mely a gazdasági rendszerben beállott s melyre az nem tudott kellőképp előkészülni.

A társadalmi rendszer átalakulásának folyamánakénti átalakulás munkálatait a középbirtokosságnak kell kezébe venni, mert ha ezt nem tudja tenni vagy tenni elmulasztja, ezen körülmény végzetessé lehet a magyar gazdaközönségre nézve. Végzetessé válhat ezen körülmény azért, mert ha az irányítást olyan elemeknek engedjük át, amelyek arra nem hivatottak, az átalakulás iránya a gazdáknak nem előnyére, hanem hátrányára fog válni. Helytelen átalakulás mellett a gazdálkodási rendszer s közvetve a gazdák existenciája s a nemzetgazdasági vagyon is veszélyeztetve lesz.

Az érdekképviselőre vonatkozó fenti kijelentéssel egyidejűleg egy másik kinyilatkoztatás is történt. Széll Kálmán a közművelődési egyesület gyűlésén kinyilatkoztatta, hogy csak akkor mehetünk bele a választói reformba, ha az intelligencia a vezetést továbbra is megtartja.

A választói reform a gazdasági egyesületeket közvetlenül ugyan nem érinti, de politikai faktorrá válhatik, mely mindig befolyással bírt a gazdasági egyesületek életére.

Fentiekre való hivatkozással a gazdasági egyesület az érdekképviselőt szervezését csak örömmel üdvözölheti.

Az érdekképviselőt szervezése csak akkor lesz szerencsés, ha az egyesületek autonóm jogkörnek biztosítása mellett hathatós erkölcsi és anyagi támogatásban részesítik azokat.

Jelzi, hogy az autonóm testület fenntartása, nagyobb anyagi támogatás mellett csak akkor lehet hathatós, ha a közügyek iránti közöny megszűnik. A nemtörődömség következtében kiragadtának a cselekvés az egyesület ügyköréből, mely úgy annak mint a gazdaközönségnek kárára szolgálna.

Ezek után felszólítja titkárt a tárgysorozat ismertetésére.

I.

Az állatdíjazásokon kiosztandó díjak felosztására vonatkozólag az állattenyésztési felügyelőséggel együttesen, a hivatalos előírások betartása mellett, a következő javaslatot terjeszti elő:

A Sümeg, Nova és Keszthely járásokban következőképp osztassanak fel a díjak:

1. Tehenek. 1 db I. államdíj (kötött díj) a 100 K, 100 K. 2 db II. államdíj a 75 K, 150 K. 1 db III. egyesületi díj a 20 K, 20 K. 1 db III. gazdaköri díj a 50 K, 50 K. 2 db IV. gazdaköri díj a 25 K, 50 K. Összesen 400 K.

2. Üszök. 1 db I. államdíj (kötött díj) a 100 K, 100 K. 2 db II. államdíj a 75 K, 150 K. 2 db III. egyesületi díj a 50 K, 100 K. 2 db IV. gazdaköri díj a 25 K, 50 K. Összesen: 400 K.

Három állatdíjazásra összesen 2400 korona.

A perlaki járásra vonatkozólag, mint ahol az állattenyésztés még nem áll oly magas fokon mint az előbbi helyeken, a következő javaslatot terjeszti elő:

1. Tehenek. 1 db. államdíj a 75 K, 75 K. 2 db II. államdíj a 50 K, 100 K. 3 db III. államdíj a 25 K, 75 K. 2 db III. egyesületi díj a 25 K, 50 K. Összesen: 300 K.

2. Üszök. 1. db I. államdíj a 75 K, 75 K. 2 db II. államdíj a 50 K, 100 K. 3 db III. államdíj a 25 K, 75 K. 2 db III. egyesületi díj a 25 K, 50 K. Összesen: 300 K.

A 4 díjazásra összesen 3000 K.

Fedezetül szolgál: 1. államsegély 2000 K, 2. mezőgazd. bizottság 200 K, 3. gazdasági egyesület 600 K, 4. gazdaköröktől 450 K. Összesen: 3250 K.

A rendelkezésre álló és szükségelt összeg közötti 250 koronányi különbözetből fedezi az egyesület a rendezési költségeket, vagyis nyomtatattja a plakátokat és fizeti a nyugták bélyegköltségét.

A helyi kiadások, mint a díjazás helyének felosztása stb a gazdakört terhelik.

A díjazás terminusa, miután a díjazás helye már ugyanis megállapított, 1908 évi július hó 31-ig úgy az állattenyésztési felügyelőségnek mint a gazdasági egyesületnek bejelentendő. Amennyiben a terminus ezen bejelentése elmulasztatnék, a fent hivatkozott előírások be nem tarthatása miatt a díjazás a bejelentést elmulasztó helyen megtartható nem lesz.

Közgyűlés a tervezetet változatlanul elfogadja s elhatározza, hogy a beérkezett jelentések értelmében a sümegi járásban Csabrendeken, a keszthelyi járásban Keszthelyen, a perlaki járásban Perlakon fog állatdíjazást rendezni, míg a novai járás a gazdakör útján megkeresendő: tudassa, hol óhajtja az állatdíjazást megtartani.

II.

A Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesülete a jégbiztosítás országos szervezése tárgyában az 1908 évi április hó 3-án tartott közgyűlésében határozati javaslatot hozott, melynek elfogadására szólítja fel az egyesületet.

Közgyűlés a határozati javaslatban foglaltakat megáérvá teszi s utasítja a titkárt, hogy a megkeresés értelmében ezen határozatról a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségét értesítse.

III.

Elnök a közgyűlésnek jelenti, hogy a Somogy-megyei Gazdasági Egyesület egy nagyszabású actiót indított, melynek célja: a kisgazdáknak gépekkel való ellátása. A mai ülésre gróf Hoyos Miksa, a gazdasági egyesület elnöke és Bogyay Emil, a gazdasági egyesület titkára meghivattak, hogy a közgyűlés előtt előszóval legyen az ügy letárgyalható. Közbejött akadály miatt azonban sem gróf Hoyos Miksa, sem Bogyay Emil a gyűlésen nem jelenhettek meg, miért is a tárgy a mai gyűlés keretében le nem tárgyalható, mivel a kellő anyag nem áll rendelkezésre.

Indítványozza, hogy írjon át az egyesület a szomszédos társegyesülethez s kérje fel annak képviselőit, hogy az ügy letárgyalása végett jöjjenek Zalaegerszegre.

Közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadja.

IV.

Az egyesület három évvel ezelőtt a Zalamegye-vel szerződést kötött, a hivatalos közleményeknek a lapban való közlése tárgyában.

A három évre kötött szerződés akként szól, hogy az amennyiben fél év lejártá előtt fel nem mondatik, automatica egy évre meghosszabbítottnak fog tekintetni.

Mihogy a felmondási határidő július hó 1-én lejár, titkár kéri a közgyűlést, hogy az egyesület hivatalos közleményeinek sorsa felett határozni sziveskedjék.

Többek hozzászólása után közgyűlés akként határoz, hogy ez évben a szerződést nem mondja fel, vagyis hogy az automatica egy évre meghosszabbítottatik.

V.

A háziipari tanfolyamok és népies előadások engedélyezése iránti megkeresések a jövő hó folyamán a földművelésügyi kormányhoz benyújtandók.

Titkár kéri, hogy amennyiben a közgyűlésnek ezekre vonatkozó utasításai vagy közlései lennének, azok megtételét, hogy azok az elnökség által megszerkesztendő és felterjesztendő kérvényben kifejezésre juttathatók, illetve ki-domboríthatók legyenek.

Titkár egyúttal jelenti, hogy ez idő szerint 2 új irányú megkeresés érkezett az egyesülethez, még pedig a Sümegvidéki Gazdakörtől és Pesthy Lajos nagyrécei tanfőtől.

Közgyűlés a tanfolyamokra vonatkozólag különösebb kívánságot nem fejez ki, felkéri az elnökséget, hogy az eddigi beadványok figyelembevételével a tanfolyamok engedélyezése iránti kérvényt a földművelésügyi kormányhoz terjessze fel.

VI.

A tagsági ügyekre vonatkozólag titkár jelenti, hogy tagokul jelentkeztek Strausz Farkas és Kummert Ákos; kilépését jelentette Hiller Ignác.

Közgyűlés a bejelentést tudomásul veszi, az új tagoknak felvételét, a lemondottak a tagok sorából való törlését elrendeli.

VII.

Zalatárnok község a novai főszolgabírói hivatal útján bejelenti évi egyenes állami adójának összegét, mely alapon tagsági díja a mai 20 koronás tételről 10 koronára leszállítandó volna.

Mihogy annak idején az adóösszeg a közvetett adókkal együtt vétetett be a kötelező nyilatkozatba, a tagdíj magasabbra lett kiszabva, mint amennyit Zalatárnok község tényleg fizetni köteles lenne. A múlt évi őszi közgyűlés határozata értelmében indítványozza titkár Zalatárnok község tagdíjának 20 koronáról 10 koronára való leszállítását.

Közgyűlés, miután a kérelem méltányos és indokolt, Zalatárnok község tagdíjának leírását elrendeli.

VIII.

Földművelésügyi minister tudatja, hogy munkásközvetítésre a hatósági munkásközvetítőknél kívül engedélyt senkinek sem adott s hogy a törvényhatóságok figyelmét felhívta, miszerint a gazdasági munkások közvetítésével üzletszerűen foglalkozókat figyelemmel kísértesse s őket a törvény értelmében megbüntesse.

Tudomásul szolgál.

IX.

A Sopronvármegyei Gazdasági Egyesület feliratot intézett a földművelésügyi ministerhez, melyben arra kéri, hogy az állatoknak, melyek husa nem fertőzött, csak belső részei találtak fertőzés gyanúja alatt állóknak, ezen utóbbiak megsemmisítése mellett a hus szabadszékeken kimérhető legyen. Kéri az egyesületet az átirat tudomásulvételére és hason szellemű felirat intézésére.

Közgyűlés a megkeresést tudomásul veszi.

X.

Titkár jelenti, hogy Pötráte község a márciusi közgyűlés után fordult az egyesülethez egy tenyészbikának kedvezményes árban való kiadása végett.

Mihogy az 1905 év folyamán 10 bikára kiadni elrendelt kedvezmény még teljes mértékben nem vétetett igénybe s mivel az elintézésrel a mai napon megtartott közgyűlésig várni nem lehetett, elnök saját hatáskörében intézte el az ügyet, melyet utólagos jóváhagyás és tudomásul vétel végett a közgyűlésnek bejelent.

Közgyűlés a bejelentést tudomásul veszi s Malatinszky Ferenc felszólalására elnököt felkéri, hogy hasonló esetekben szintén intézkedjék azonnal a jövőben is, mert a gyors segély által kétszeres segély lesz az arra szorulóknak nyújtva.

XI.

Titkár jelenti, hogy a »Patria« irodalmi vállalat a »Szőlőművelés és Borgazdaság« című mű megrendelésére szólítja fel az egyesületet.

Tudomásul szolgál.

XII.

Czobor Mátyás vármegyei aljegyző a megyei szabályrendeleteket összegyűjtötte s kiadta és azokat az egyesületnek magvételre ajánlja.

Mihogy a mezőgazdaságot érintő és érdeklő szabályrendeletekre az egyesületnél gyakrabban szükség van, kéri a közgyűlést, hogy a szabályrendelet gyűjteményt a hivatal számára megszerezni sziveskedjék.

Közgyűlés a szabályrendelet gyűjtemény egy példányban való beszerzését elhatározza.

XIII.

Titkár jelenti, hogy a Melis és Pintér cég azon ajánlatot tette, hogy az egyesületre ruhazza a műtrágya és erőtakarmány cikkekben a Zalamegyei képviselőket. Mihogy kívánatos az, hogy a gazdaközönség egy megbízható helyen s együttesen rendeljen, hogy ezáltal az egyesület erkölcsi súlya a megrendeléseknél érvényesülhessen s mivel csak így remélhetünk a gazdaközönség részére előnyöket elérni, ajánlatos a képviselő elfogadása.

Többek hozzászólása után közgyűlés a képviselő elfogadását elhatározza.

XIV.

Titkár jelenti, hogy a dunántúli gabonakereskedők, miként arról a közgyűlésnek tudomása van, mozgalmat indítottak a fedezetlen határidő-üzlet eltörlése végett s ez ügyben Nagykanizsán egy népes értekezletet tartottak.

Mihogy az ez irányú mozgalom, t. i. hogy a fedezetlen határidőüzlet eltörlése céljából meg-

kezdett mozgalomba az effektív gabonakereskedők is bevonassanak, egyesületünkől indult ki s tényleg az ország összes társegyesületei ily irányú actió megindítására felkértek, a Nagykanizsán összegyűlt gabonakereskedők, méltányolva az egyesület kezdeményező munkásságát, a fent nevezett gyűlésben hozott határozatot az egyesülettel átiratban közölték.

Közgyűlés a bejelentést tudomásul veszi.

XV.

Titkár jelenti, hogy a Magyar Gazdaszövetség azon megkeresést intézte az egyesülethez, miszerint működjék közre abban, hogy a Magyar Gazdaszövetségnek a birtok szerzés és eladás körüli actiója az érdekeltek között minél szélesebb körben köztudomásra hozassék.

Közgyűlés a szövetség ez irányú felhívásának az egyesületi lapban való közzétételét elrendeli.

XVI.

Földművelésügyi minister tudatja, hogy a Nemzetközi Mezőgazdasági intézethez a magyar állam képviselőjében Miklós Ödönt küldte ki. Tudomásul szolgál.

XVII.

Titkár jelenti, hogy a IV. Nemzetközi Tejgazdasági Kongresszus nagybizottsága most már részletes programmal ellátott megírókat küldött az egyesületnek, minthogy a Zalamegyei Tejszövetkezetek Szövetsége, mint az egyesületnek tejgazdasági szakszerve a kongresszuson ugyanis részt vesz, kéri a meghívásnak egyszerűen tudomásul vételét.

Közgyűlés a meghívást tudomásul veszi.

XVIII.

Titkár jelenti, hogy a Frankl Adolf cég a Schloesing szerek eladásának zalamegyei vezérképviselőt az egyesületre óhajtja ruházni.

Többek felszólalása után az egyesület a vezérképviselőt elfogadását elhatározza.

XIX.

Titkár jelenti, hogy a törvényhatósági bizottság Zalamegye lótenyész bizottmányát újból szervezte s abba a tagokat megválasztotta. Bemutatja az újonnan megválasztott tagok névsorát.

Tudomásul szolgál.

XXX.

Titkár jelenti, hogy a »Kert« című folyóirat kiadóhivatala a lapot kedvezményes árban ajánlja az egyesületnek.

Tudomásul szolgál.

XXI.

Titkár jelenti, hogy a Soproni Kereskedelmi és Iparkamara zalaegerszegi kereskedőktől jött feljelentés alapján az egyesülethez átiratot intézett, melyben arra kéri: tudassa, hogy mily mértékben üz az egyesület gazdasági cikkekkel kereskedést, mivel az a feljelentés alapján kereskedésnek minősíthető és így iparigazolvány váltására kötelezi az egyesületet.

Árva Lajos alispán a megkeresés érdemére vonatkozólag kijelenti, hogy az egyesület, amennyiben tagjai részére különböző gazdasági cikkekkel forgalomba hoz is, de azokon nem nyereszkezik, kereskedést nem folytat. Közgyűlés előtt késznek nyilatkozik a megkeresésre adandó válasz megszerkesztésére.

Közgyűlés a felvilágosítást tudomásul véve, köszönettel fogadja Árva Lajos alispán fenti kinyilatkoztatását.

XXII.

A m. kir. földművelésügyi minister az 1908 évi aratási munkálatok biztosítására a legmesszebbmenő intézkedéseket megtette.

Amennyiben a munkálatok valahol megzavarthatnának, az egyesület felvilágosítással szolgál, hogy kihez fordulhatnak a gazdák segítségért, a munkálatok befejezésének biztosítása végett.

XXIII.

Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület átiratban kereste meg az egyesületet, hogy az új ipartörvénytervezet tárgyában, mely több sérelmes pontot tartalmaz a gazdákra nézve, írjon fel a földművelésügyi kormányhoz.

Közgyűlés az átirat tartalmának tekintetbe vételével elhatározza, hogy hason szellemű feliratot fog intézni a földművelésügyi kormányhoz.

XXIV.

A Nagykanizsai Gazdakör az év tavaszán tartott birkavásár költségeinek részbeni fedezésére 50 korona segélyt kér az egyesülettől.

Közgyűlés a kérelmet, miután az elkésve érkezett be s most már e célra fedezetül szolgáló összeg nem áll rendelkezésre, nem teljesíteti.

XXV.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete azon megkeresést intézte az egyesülethez, hogy intézzen felterjesztést a földművelésügyi kormányhoz, hogy az új bortörvénytervezetnek változatlan és még ez évben a törvényhozás elé való terjesztése iránt tegye meg a szükséges intézkedéseket.

Közgyűlés a felirat elküldését határozza el.

XXVI.

Titkár jelenti, hogy Rédiés község vásártartási jog engedélyezéséért fordult a kereskedelemügyi miniszterhez. A kérvényt illetékes helyen beadta s előzetes jelentésben kéri, hogy amennyiben az véleményezés végett az egyesülethez áttétetik, pártolólágg terjessze azt fel.

Rédiés község fenti kérelmét közgyűlés indokoltan találja s elhatározza a kérelem pártolólágg felterjesztését.

XXVII.

Titkár jelenti, hogy az Országos Magyar Méhészeti Egyesület a f. évi augusztus hó 8—12-én Wienerneustadtban tartandó 53-ik vándorgyűlésére az egyesületet meghívta.

Tudomásul szolgál; a meghívásnak a lapban való közzététele elrendeltetik.

XXVIII.

Titkár az elnök és közgyűlés engedelmével a következő indítványt teszi:

1.) Minthogy az egyesület mai szervezete mellett a kisgazdák, kiknek érdekében pedig a legfőbb tevékenységet fejtí ki az egyesület, a tagdíjak magassága miatt tagokul be nem vonhatók, s mivel a kisgazdák maguk is keresik a szorosabb összeköttetést az egyesülettel, vétesenek fel a kisbirtokosok is az egyesületbe, mint pártolólágg tagok, kedvezményes tagdíj fizetésének kötelezettsége mellett.

2.) Az egyesület tevékenységének és ügyforgalmának a változott viszonyokhoz mért nagyobb munkakörét hovatovább a mai munkaerővel ellátni nem lehet.

Mivel a szomszédos gazdasági egyesületek a földművelésügyi kormánytól titkári fizetés kiegészíté-
tése emínen tetemes összegeket kapnak évente, forduljon az egyesület is ily irányu megkereséssel a földművelésügyi kormányhoz s az így nyerendő összeg felhasználásával szervezzen egy segédtitkári állást.

A javaslat részletes előterjesztése és kidolgozása céljából kéri, hogy utasíttassék ezen indítvány egy bizottsághoz, amely azt teljesen előkészítve juttassa a közgyűlés elé.

Hogy pedig a dolog megvalósíthatása felől tiszta képet nyerhessen az egyesület, a bizottsági javaslat kidolgozása előtt már folyamodja meg a földművelésügyi kormánynál a segélyt.

Közgyűlés az indítványt azzal fogadja el, hogy az az elnökök és a számvizsgáló bizottságból álló bizottság által kidolgoztassék illetve revideáltassék.

Több tárgy nem lévén elnök az ülést bezárja.

Kmf.

Sárközy Viktor
g. e. titkár.

Hertelendy Ferenc
g. e. elnök.

Jegyzőkönyv,

felvettett 1908 évi június 27-én a Zalavármegyei Központi Mezőgazdasági Bizottság Keszthelyen tartott rendes ülésében.

Jelen voltak: Hertelendy Ferenc elnökle alatt Árvay Lajos, gróf Batthyány József, gróf Batthyány Pál, Bogyay Elemér, Bogyay Máté, Botika János, Csertán Károly, Eitner Sándor, Flandorff Ignác, Gruner Károly, Háy Dezső, Koller István, Malatinszky Ferenc, Nunkovics Vilmos, Oltay Guidó, Szily Dezső, id. Thassy Imre, ifj. Thassy Imre, Vizlendvay Sándor m. b. tagok és Sárközy Viktor m. b. előadó.

Elnök a tagok üdvözlésével a gyűlést megnyitván, felszólítja az előadót a tárgysorozat ismertetésére.

I.

Előadó jelenti, hogy az 1907 évi november hóban tartott m. b. gyűlés határozata értelmében és az 1908 évi elfogadott költségvetés alapján a bizottság ez évben a gazdasági egyesület által rendezendő állatdíjazásokon 600 korona díj adományozásával vesz részt.

A díjak felosztására vonatkozólag javasolja, hogy a szarvasmarha díjazásokra — mivel e célra ugyanis nagyobb összeg áll rendelkezésre — fordítson a bizottság 200 korona összeget, 400 koronát pedig, ugy mint a múlt évben, bocsáson a muraközi lódíjazás céljaira a vármegye lótenyész bizottmánya elnökének rendelkezésére. Amennyiben a lódíjazás megtartható nem volna, az e célra előírányzott összeg a bizottság javára visszamarad.

A bizottsági gyűlés az előadói javaslatot változatlanul elfogadja.

II.

Előadó jelenti, hogy az 1907 és 1908 évi működési program értelmében a zalaegerszegi és székesfehérvári esemetekertekből gyümölcsfák szereztettek be, melyek egy előbbi határozat értelmében a Sümegvidéki Gazdakör közreműködésével a sümegi járásban kiosztattak. A kiosztási lajstromot a bizottságnak bemutatja.

Malatinszky Ferenc felszólalása után, a bejelentés tudomásul vétele mellett, a bizottság elhatározza, hogy a gyümölcsfák kiosztását ezen-
tul akként fogja eszközölni, hogy a esemetek ne tavasszal, hanem ősszel kerüljenek kiosztás alá.

A gyümölcsfák őszi beszerezhetése céljából utasítja a bizottság az előadót, hogy keresse meg az állami erdészeti hivatalokat a gyümölcsfák őszi kiadása végett.

III.

Előadó jelenti, hogy az 1908 évi működési program értelmében a bizottság házi-ipari szövetkezetek szervezését határozta el. A szervezendő házi-ipari szövetkezetek a novai és tapolezai járásokban lettek volna felállítandók.

Minthogy Muraviden ezidő szerint van egy házi-ipari telep, mely könnyen kifejleszhető volna szövetkezetté, adja a bizottság beleegyezését, hogy az ez irányu tárgyalások a földművelésügyi miniszterium házi-ipari miniszteri meghatalmazottjának bevonásával megejtessenek.

Előadó javaslatát indokolja azzal, hogy a jelzett vidék munkásai a házi-ipari cikkek előállításában már jártassággal bírnak s így a szövetkezet létesítése esetén már csak az új munkások oktatása válnék szükségessé, míg a már betanult munkások azonnal jövedelmezőleg volnának foglalkoztathatók.

Előadó végül javasolja, hogy amennyiben a muravidi telep nem volna szövetkezetté átalakítható, ugy szervezze ezen szövetkezetet a bizottság Turesicsén, mint ahol a munkások a házi-ipari készítmények előállításában szintén kellő jártassággal bírnak.

A bizottságnak a szövetkezeti üzletrészek jegyzésére vonatkozó határozatát kéri a tárgyalások lebonyolításáig függőben hagyni.

A bizottsági gyűlés az előadói javaslatot változatlanul elfogadja s az 1908 évi működési program alapján előadót megbizja a tárgyalások lebonyolításával.

IV.

Az 1908 évi működési program és költségvetés értelmében, az idény előrehaladott voltára való tekintettel, előadó kéri a bizottságot, hogy a beszerzendő és díjtalanul kiadandó gépekre vonatkozólag tegye meg a szükséges intézkedéseket.

A múlt évben népies mintagazdaságok jutalmazására előírányzott 250 korona összegnek — mely különböző okoknál fogva kiadható nem volt — szintén gépek beszerzésére való fordítását javasolja az előadó, indokolván javaslatát azzal, hogy hasznos mezőgazdasági gépek kiosztásával a gazdasági rendszer javítására többet lehet tenni, mintha az amugy is rendszerint vagyonosabb és jobban gazdálkodó birtokosoknak kisebb-nagyobb jutalomdíjak lesznek kiadva. Egyébként a bizottság az ezen célra szolgáló összeget vette fel az ez évi költségvetésébe a gépek beszerzésére, vagyis a gazdálkodási rendszer javítására irányuló tevékenységét a mintagazdák jutalmazásáról a gépek beszerzésére és kiosztására már ugy is határozatlanul átváltoztatta.

Amennyiben a bizottság az előadói javaslatot elfogadná, indítványozza előadó, bizassék meg a

Novai Gazdakör a gépek beszerzésével és azoknak kihelyezésével.

Minthogy azonban az 1908 évi költségvetés összege a bizottságnak eddig rendelkezésére még nem áll, kéri az összeg kiutalványozása iránti sürgős intézkedés megtételét.

Bizottsági gyűlés az előadói javaslatot változatlanul elfogadja s egyuttal megbizja előadót, hogy a költségvetési összeg kiutalványozása iránt a szükséges intézkedést tegye meg, illetve a kiutalványozás iránti beadványt megszerkessze.

V.

A tárgysorozat első pontja értelmében a bizottság a Muraközben tartandó lódíjazásra 400 K díjat adományozott. Előadó javasolja, hogy amennyiben a lódíjazás megtartható, bocsássa ezen összeget a bizottság, ugy mint a múlt évben, ez évben is a lótenyész bizottmány elnökének rendelkezésére.

A bizottsági gyűlés az előadói javaslatot változatlanul elfogadja.

A bizottság elnöke a tagokat az esetleges indítványok megtételére felszólítva, miután sem indítvány nem tétetett, sem több tárgy nem lévén, a gyűlést bezárja. — Kmf.

Sárközy Viktor sk.,
m. b. előadó.

Hertelendy József sk.,
m. b. elnök.

Az orsz. gyümölcsészeti miniszteri biztos 2927. sz. körlevele a gyümölcsstermesztőkhez.

Ugy a gazdasági tudósítók, mint a földművelésügyi miniszterium külső szakközegei azt jelentették, miszerint a f. évben jó gyümölcsstermesztés mutatkozik. Ámbátor az ismét májusra eső virágzás és a rendkívüli meleg időjárás mellett az almafélék terméskilátását esőkentették, mégis e gyümölcsnemekben is határozott jobb termés lesz, mint az utóbbi két évben.

Határozottan bő termés ígérkezik a cseresznyében, kajszibarackban, szilvában, esemege-szőlőben és dióban; gyengébb a termés meggyben, őszibarackban és körtében.

Tekintettel már most azon körülményre, miszerint a szaklapok tudósításai szerint a külföldön is jó termés mutatkozik — a magyar gyümölcs értékesítése nem kis gondot fog okozni a termesztőknek.

Darányi miniszter ur Ó Nagyméltósága f. évi 51354. sz. rendeletével minden intézkedést megtett, amivel ez irányban a termesztők támogatására lehet.

Mindenekelőtt intézkedett aziránt, hogy a kisgazdáknak — nyers állapotban nem értékesíthető gyümölcsfeleslegeik feldolgozására — állami aszalók, fűzőz őstök, Győry-féle szez-párló-kazánok, ciderkészítő malmok és sajtók bocsáttassanak ingyenes használat végett rendelkezésükre, hogy így a hosszabb ideig nem tartóható esonthéjas gyümölcsnek egy része, továbbá az almafélék selejtes része feldolgozás utján legyen értékesíthető és így annak egy része a piactól elvonatván — a finomabb és nemesebb gyümölcs árára nyomást ne gyakoroljon.

Ez irányban alulírott hivatal fel lett hatalmazva az állami gyümölcsfeldolgozó gépeknek a szükséghez képest leandó szaporítására is.

Hogy a termés mennyisége s kiviteli esélyei iránt a közönség tájékoztatva legyen, az összes gazdasági tudósítók jelentéseiből szerkesztendő kimutatás fog közzététetni; másrészt külföldi konzulátusaink is felhívtak, miszerint a ránk nézve legfontosabb külföldi államok terméskilátásairól két ízben és pedig idejében jelentést tegyenek.

Utasítva lettek a fontosabb gyümölcs piacokon székelő konzulátusaink arra is, hogy a legelterjedtebb külföldi lapokban hirdetéseket tegyenek közzé, a hazánkban várható nagyobb gyümölcsstermesztésre figyelemztetvén a külföldi érdeklődő közönséget.

Intézkedés történt továbbá oly irányban is, hogy alulírott miniszteri biztos hivatalában ez évben is nyilvántartás vezetessék azon termesztőkéről, akik egyes gyümölcsnemekből legalább egy vasuti kocsiakomólyt kitevő eladó készlettel bírnak.

Másrészt nyilvántartatnak azon külföldi kereskedők és konzervgyárosok is, akik alulírott magyar gyümölcsöt keresnek megvételre.

Hogy ezen nyilvántartás és közvetítés minél sikeresebb lehessen, azon kérelemmel járulok

minden gazdasági és gyümölcsészeti együlethez, szövetkezetekhez, gazdasági szaktudósítóhoz és minden nagyobb természetűhöz, hogy nagyobb készleteiket nálam mielőbb bejelentsek. Megjegyezni kívánom, miszerint készleteiket oly kistermesztők is bejelenthetik, akiknek termése egyenként nem nagy ugyan, de együttesen kitesz egy kocsirakományt.

Bejelenthető ezenkívül finomabb válogatott gyümölcsből kisebb mennyiség is; az ily finomabb gyümölcsök iránt ugyanis a fővárosi eseményszerkesztők és szállodások szoktak érdeklődni.

Az árakra nézve legjobbnak tartom, ha a bejelentő közönség a fővárosi központi vásároson nagyban árához alkalmazkodik.

Ez alkalommal arra is felkérem az egyesületeket és szövetkezeteket, miszerint összes befolyásukkal hassanak oda, hogy az eladásra jelentkező természetűk — főképpen az almánál és körténél — a gyümölcsnek fajta és nagyság szerint való osztályozására, valamint annak pontos és helyes csomagolására lelkiismeretes gondot fordítsanak; mert az apró és kevert gyümölcsök csak mint ceder- vagy vegyes gyümölcsök és alacsony áron értékesíthető nemcsak nálunk, de mindenütt a külföldön is.

Arra is figyelmeztetem az érdeklődő közönséget, miszerint a ministeri biztos közvetítése nem terjed továbbra, mint hogy megküldi a külföldi vevőknek a hazai eladók pontos jegyzékét, viszont a hazai természetűknek a külföldi vevők jegyzékét.

Az eladó természetűknek ajánlhatom, hogy ismeretlen külföldi vevővel szemben bizonyos előleges anyagi biztosítékot követeljen.

Amely hazai eladóra a vevőtől alapos panasz érkezik, azt a jövőben a nyilvántartásba felvenni nem fogom.

Végül nem ajánlhatom eléggé, főleg a tehetősebb természetűknek, miszerint téli gyümölcsüket ne adják el azonnal őszele, hanem tegyenek el abból minél többet alkalmas helyiségekben, főleg pedig gyümölcskamrákban. Az eltett gyümölcsök télen és tavasszal 2-3-szorosan áron adhatóak; érdemes tehát ezzel foglalkozni.

A gyümölcseltartásra legalkalmasabb gyümölcskamrák építésére egy külön füzetet adott ki a ministerium, mely terveket és költségvetéseket foglal magában és amely máj 40 fillérért Nagel Ottó könyvkereskedőnél (Budapest, Muzeumkörút 2. sz.) megszerezhető. Kelt Budapesten, 1908 június hónap 5-én. Molnár.

Méhészeti vándorgyűlés.

A magyar, osztrák és német méhészek már évtizedekkel ezelőtt társultak oly célból, hogy országukban felváltva évente hol itt, hol ott tartassák meg gyűléseiket. Ez idén az 53-ik vándorgyűlés a határszéli Wiener-Neustadtban augusztus 8-12-én lesz megtartva, mely alkalommal értékes méhészeti kiállítás is rendeztetik. Kíváncsinos, hogy a kiállítás hazai méhészeink minél nagyobb számban vegyenek részt, mert a kiállítás összehívó idegen méhészek elsősorban fogyasztói hazai mézünknek s így saját üzleti érdekünk is, hogy hamisítatlan kitudó minőségű méhészeti termelvényeinkkel és eszközeinkkel a múltban szerzett babérait ne csak megtartsuk, de még gyarapítsuk.

Három nemzet méhészeinek legjelesebbjei gyűlének össze a kies fekvésű Wiener-Neustadtban, hogy négy napon át tárgyalják a közös érdekeiket érintő ügyeket.

A tárgyalásokon magyar előadók is fognak szerepelni s remélhetőleg hazai méhészeink termelvényeiket nagy számban állítják ki s ezen reményben az Országos Magyar Méhészeti Egyesület értékes díszdíjat ajánlott fel a kiállítók jutalmazására s a földművelésügyi és kereskedelemügyi ministerek nagyobb számú állami érmeiket ajándékoznak a kiállítás céljaira.

A gyűlésre a m. kir. államvasutak s valószínűleg a cs. és kir. szab. Déli Vaspálya Társaság is kedvezményes jegyeket fognak kiadni.

Amennyiben gazdaközönségünk tagjai a kiállításra résztvenni vagy a gyűlésre felutazni óhajtanának, a szükséges felvilágosítással készségesen szolgál a Zalaegerszegi Gazdasági Egyesület.

Értesítés. Az 1908 évi június hó 28-án 3234 szám alatt megküldött hirdetményben Pápa és Zalaegerszeg állomások széná, szalma és tüzelőanyag szükségleteinek biztosítása céljából Pápa

megtartandó nyilvános versenytárgyalás nem 1908 évi július hó 25-én, hanem 1908 évi július hó 27-én délelőtt 9 órakor lesz megtartva.

Mit akar a Magyar Gazdaszövetség? A Magyar Gazdaszövetség azt akarja, hogy a magyar föld maradjon a magyaroké! mert akié a föld, azé az ország!

Akarja, hogy a magyar ember többé ne kívánczoljon az idegenbe és ne legyen kénytelen hazatérni bolyongva földet keresni, vagy egyéb kereset után látni.

Minden magyar földművesnek legfőbb vágya tulajdon földet szerezni és ha ezen természetes vágyát idehaza ki nem elégítheti, akkor vagy kivándorol, vagy pedig szaporítja a városok elégtelen tömegeit. Népünk ezen dicséretes földszerzési vágyát óhajtja a Magyar Gazdaszövetség irányítani oly formán, hogy a földet vásárolni szándékozó földművesgazdáknak kellő utbaigazítással szolgál. Ezért nyilvántartja a vevőket, valamint az eladó birtokosokat. Továbbá tanácsot ad a föld vásárlásával egybekötött minden jogi és pénzügyi kérdésekben, amilyenek a kölcsönök felvétele, azok visszafizetése, módosítása stb.

Aki tehát birtokot venni vagy eladni kíván, az forduljon a Magyar Gazdaszövetséghez (Budapest, VIII., Szentkirály-utca 40.), hol ha e felhívásnak kellő fogantatja lesz, a kívánt utbaigazításokat bárki megkaphatja.

A Magyar Gazdaszövetség, melyet Károlyi Sándor gróf, a nagy gazdavezér alapított és amelynek ezidőszent elnöke Darányi Ignác, Magyarország földművelésügyi minisztere, igyekszik fölbreszteni, kötelességének tudatára juttatni a nemzetnek azt a részét, mely hivatva van a többiek vezetésére. Szervezi a szétszórt erőket és megismertette őket a magunk bajainak, a jobb és szebb jövő érdekében tevékeny munkára serkenti őket. Nagy tevékenységet fejt ki a falvak lakóinak helyes mederben való szervezése ügyében és azért, hogy őket a tömörülés, szövetkezés gondolatával és előnyeivel megismertesse.

A Magyar Gazdaszövetség az idegenből visszatérő magyaroknak céltudatos módon való elhelyezése érdekében nyilvántartja az olyan birtoktesteket, melyeken a visszajövők akár mint szövetkezetekbe állott bérlők, akár mint tulajdonosok megtalálhatják itthon a boldogulást. Ezért felkéri a tulajdonosokat, hogy az ilyen célokra alkalmas birtokokat nála bejelentsek.

A Magyar Gazdaszövetség a szétszórt erők egyesítésével közremunkál új telepek alakításánál, szervezi a földhasznóbérlő szövetkezeteket, a fogyasztó és értékesítő szövetkezeteket. Megkeresésre falusi gazdaszövetségeket alakít. Ingyen ad tanácsot, felvilágosító szót minden hozzáfordulóknak bármely gazdasági és szövetkezeti kérdésben.

A Magyar Gazdaszövetség tagja lehet minden magyar honpolgár és a közjaváért dolgozó minden testület, ha magát évi 12 korona fizetésére kötelezi. Ezen tagság fejében jár a havonta megjelenő „Magyar Gazdák Szemléje” vagy a „Szövetkezés” című hetenként kétszer megjelenő folyóirat. Évdíjas tagok évi 2 koronával is beléphetnek, melyért számos hasznos tájékoztató könyvet, füzetet kapnak.

Hirdetmény. A cs. és kir. közös hadügyminister ur folyó évi április hó 28-án kelt 4496/907 sz. a. hozzánt intézett átiratában arról értesít, hogy miután a viharágyuzással való védekezés a hozzá fűzött várakozásnak nem felelt meg, illetve az eddigi kísérletekből annak eredménytelensége kétségtelenül megállapítható, a viharágyuzáshoz szükséges kedvezményes áru lőpor további szállítását beszüntetni szándékozik.

Tekintettel arra, hogy a cs. és kir. közös hadügyminister ur fenti elhatározásához a magam részéről egyidejűleg hozzájárultam, a kedvezményes áru lőpor beszerzésének módjait megállapító s 1900 évi május hó 29-én kiadott 45797. sz. rendeletemet ennel hatályon kívül helyezem s ennél fogva Cimet a lőpor beszerzésére feljogosító igazolványok kiállításának kötelezettsége alól felmentem és egyben felkérem, hogy erről az egyesület tagjait értesítse.

Felkérem végül Cimet, hogy az 1906 és 1907 évek folyamán kiadott lőporigazolványok jegyzékét, a mennyiben azokat még nem nyújtotta volna be, hozzám pótlólag terjessze fel. Budapest, 1908 június hó 11-én. A minister helyett: Ottlik államtitkár.

Hírek.

Harc a tüdővész ellen. A József kir. herceg és Augustus kir. hercegnő védnöksége alatt álló »Tuberkulózis Ellen Védekező Dunántúli Szövetség» június hó 7-én délután 4 órakor tartotta meg, Szombathelyen, a vármegyei színház nagytermében, évi nagygyűlését, Gróf Batthyány Lajos elnök, Szegedy Györgyné Gerliczy Irma bárónő elnöktárs, gróf Batthyány Pál főispán másodelnök s Bezerédj István főispán ügyvezető másodelnök vezetésével.

A dunántúli vármegyék kiküldötteinek és képviselőinek, nemkülönbén Vasvármegye több notabilitásának s lelkes hölgyeknek részvételével megtartott nagygyűlés után az egész társaság kocsikra ült, hogy megtekintsék a »Tuberkulózis Ellen Védekező Vasvármegyei Egyesület» által létesített »Szünidei erdei iskolát«, mely egyelőre harminc beteges, gyenge szervezetű gyermekre van berendezve.

A bemutatást a főispán és Gerliczy Sándor titkár teljesítették.

A megjelent vendégek nevében Dr Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, a szövetségnek választmányi tagja mondott hálás köszönetet a vezetőség nemcsak buzgalmaért s emberbaráti tevékenységéért s azon reményének adott kifejezést, hogy a Magyarországon első »Erdei iskola« el fogja hódítani mindazok lelkét, kik szeretők aggodalommal csüggenek a magyar faj épségén s egészségén.

Királyi tanfelügyelőnek Bezerédj István főispán szíves szavakkal köszönte meg megemlékezését.

Az erdei iskola nagy jelentőségére alkalmaslag vissza fogunk térni.

Gróf Batthyány Pál vármegyénk főispánja június hó 11-én a balatonfüredi főszolgabírói hivatalt vizsgálta meg. — Ugyanakkor megtekintette a tihanyi nevezetességeket.

Anna bál. A vármegye fiatalága gróf Batthyány Pál ömeltóságának védnöksége alatt augusztus hó 8-án fényesen igérkező Anna bált rendez. — Vármegyeszerte nagy előkészületek folynak a bálra.

Cimadományozás. Ófelsége Segesdy Ferenc balatonfüredi járásbírónak az ítélő táblabírói címet és jelleget adományozta.

Kinevezések. A zalaegerszegi m. kir. postánál alkalmazásban lévő Kovács Géza segéd tiszt segédellenőrré, — a nagykanizsainál Sommer Náthán és Kaffka József felügyelők a VIII. fizetési fokozatba főfelügyelőkké, — a tapolcainál Muzikár Ferenc postatiszt a IV. fokozatba főtiszté, — a keszthelyinél Götz Ede, — a nagykanizsainál Fabak Frigyes és Kanizsai Kálmán segédellenőrök a X. fizetési osztályba ellenőrökké s ugyanott Kaffka József gyakornok a X. fizetési fokozatba tiszté neveztetett ki.

Szentistványi Sándor zalaegerszegi és Lippics István osáktornyai számellenőrök állomáshelyükön való meghagyás mellett végleges minőségű pénzügyi számvizsgálókká neveztetett ki.

A zalaegerszegi közokrháznál lemondás folytán megüresedett atorvosi állásra a vármegye alispánja Dr Fürst Béla zalaegerszegi gyakorló orvost nevezte ki.

Előléptetések. Svasticsné Svastics Janka nagykanizsai és Zsebők János osáktornyai polgári iskolai tanítók a IX. fizetési osztályba léptetettek elő.

Viosz Ferenc nagykanizsai járási főszolgabíró a vármegye törvényhatósága a VII. fizetési osztályba lépett elő. A törvényhatóságnak ezen határozatát a belügyminister most jóváhagyta.

Atheizizések. A veszprémi megyés püspök Major György berzenzei káplánt Surdra, — Zarka József zalamerényei káplánt pedig Somogyvárra helyezte át.

Androcsecs Lénárd alsólendvai kir. járásbíró-sági végrehajtó hason minőségben a perlaki kir. járásbíró-sághoz helyeztetett át.

A szlavonai—drávidéki vasut közgyűlése Székely Tivadar, a Guttman S. H. cég régi, érdemes főtisztviselőjét a vasut ügyvezető igazgatójává nevezte ki. Székely kinevezése Zalaegerszegen, a hol született s a hol sok rokona, jó barátja van, nagy örömet keltett.

Kántorválasztás. Zalaegerszegen megüresedett a r. kath. kántor állása, amelyre most már másodizben hirdettek pályázatot. Első ízben ketten pályáztak, de a megválasztott állását

nem foglalta el. Időközben a képviselőtestület rendezte a kántor javadalmazását s a kántort is felvette a nyugdíjintézet tagjai közé. A jobb javadalom már eredményesebbá tette a pályázatot. Tizenhét kérvény érkezett be. A múlt szerdán volt a pályázók próbája. A templom zsúfolásig megtelt érdeklődővel. Hangjukkal és zenei tudásukkal kiváltak Keeskés Dezső kecskeméti, Dudás Géza szigetvári, Pardeiser Gyula nagygyörgyi és Szentgyörgyi Sándor pápai kántorok. A képviselőtestület egyhangú felkiáltással Keeskés Dezsőt választotta meg r. kath. kántorrá. Az új kántornak nagyon szép tenor hangja van.

A tüzoltók nyári mulatsága. Önkéntes tüzoltóink tudvalevőleg múlt vasárnap óhajtották idei nyári táncmulatságukat megtartani. Reggel 5 órakor a zenekar ébresztőt játszott a város több utcáján, a működő tagok néhány pedig díszkaput készített a Rozenkrantz kert bejáratánál. Nagy volt a készülődés városzerte. Délután 1 órakor hatalmas felhők vonultak föl a láthatáron, csakhamar megnyiták az ég csatornáit és zuhogni kezdett a zápor, mely mintegy 3 óráig tartott. A hogy a vihar megszűnt és a nap kisütött, a tüzoltó csapat a kereskedő ifjakkal, kik a rendező bizottságnak tagjai voltak, hangos zeneszó mellett kivonult a táncmulatság színhelyére. Alig hogy kiértek, újból esni kezdett úgy, hogy a mulatságot megtartani nem is lehetett. — Az a néhány vendég, aki megjelent a mulatságon, kedvetlenül távozott. A kibocsátott meghívók szerint a mulatságot ma tartják meg.

A zalaegerszegi munkás egyesület arató mulatságának bevétele volt: 1. jegyek eladásából: 144 K 20 f, 2. felülfizetésekből: 41 K 60 f, összesen: 185 K 80 f, melyből levonva a 80 K 16 f kiadást, maradt tiszta jövedelem 105 K 64 fillér.

Felülfizettek: Özv. Inkey Kálmánné, gróf Batthyány Pálné 10—10 K, Kaszter Sándor 5 K, dr. Kele Antal 4 K, Tölle István 2 K, Lázár Antal 2 K, Farkas Lajos, Pollák Ede, Gerencsér Ernő és dr. Fürst Béla 1—1 K, Füleky József, ifj. Horváth István 60—60 f, Breiner Fülöp, Zsallár János, Fendrik József és Nemes Ferenc 40—40 f, Pálfi István, Kulcsár Sándor, Ciráki István, Németh József, Szücs György, Rózsa Károly, Marai János, Feloser Imre, N. N. 20—20 f, összesen 41 K 60 f, mely szíves felülfizetéseikért köszönetét fejezi ki az elnökség.

Rohitich legrégibb vendége. Königmayer János nemesi földbirtokos, vármegyénk közéletének tisztelt és rokonszenves alakja 1858 óta, tehát kerek félszázadon át minden nyáron felkeresi Rohitich fürdőt. Az igazgatóság kedves figyelemmel ünnepélyessé tette az ötvenedik évfordulót s régi vendégének jubileumot rendezett. Königmayer János szállását fellobogózták s gazdagon feldíszítették. Az igazgatóság üdvözölte a jubiléumot s egyszerű ezüst serleget és a fürdőt ábrázoló akvarellt nyújtott át neki. Königmayer János nagylelkűen hálálta meg a kedves meglepetést s az ünnepély alkalmával helyi jótékony célokra 300 koronát adományozott.

Megnyitott a városi mészárszék. Tegnap reggel megnyitott a városi mészárszék a város tulajdonát képező régi ovoda házában (a rendőrkapitánysággal szemben.) Kísérletképpen egy hatalmas ökröt és egy borjút vágtak le. A közönség valóságos ostrom alá fogta a széket s Kuesera Antal üzletvezető nem győzte a kiszolgálást; hamarosan be kellett állítani egy segédet s egy mészáros tanoncot. A borjuból egy óra alatt semmi sem maradt s a marhahús is délig majdnem teljesen elfogyott, estig pedig az egészet kiárusították. A városi mészárszéknek nemcsak árai nagyon mérsékeltek, hanem a kiárusított hús is elsőrendű, amilyenben ritkán volt eddig része a zalaegerszegi közönségnek, miután a vágóhidon legtöbbször tehenek és tejfogó állatok kerültek levágásra. A városi szék még akkor is nagy előnyben lenne, ha nem adná olcsóbban a húst, mint a mészárosok. Nagy előny különösen a szegényebbek részére az, hogy a hús osztályozva van s a tüdő máj és levesnek, pörköltnek való hús olcsóbban kerül eladásra. A tegnapi árak a következők voltak: elsőrendű marhahús 88 fillér, másodrendű 80 f, harmadrendű 72 f, tisztítatlan vesepecsenye 1 K 04 f, teljesen tisztított 2 K, tüdő 32 f, máj 36 f, borjúhús eleje 96 f, hátulja 1 K 04 f.

A soproni kereskedelmi és iparkamara múlt héten tartott közgyűlésében tárgyalta Spiegel Szigfrid alelnöknek az önálló nemzeti bank mellett való állásfoglalásra vonatkozó indítványát. Az indítvány azt célozza, hogy a kamara feliratban kérje a kormányt, hogy 1910-ben ne ujtassa meg az Osztrák-Magyar bank szabadságát, hanem tegye meg az előkészületeket a magyar nemzeti banknak 1911-ben leendő felállítására. A közgyűlés egyhangulag az önálló bank mellett nyilatkozott ugyan, többen azonban a kereskedelem érdekeit féltik attól, ha a jegybank a teljes gazdasági elkülönítés előtt ketté választatik. Hosszabb vita után a közgyűlés az indítványt tekintélyes többséggel elfogadta. — Forster Gusztáv soproni kereskedő feltárta a közgyűlés előtt a Franck H. és fia osztrák pótkávé gyár visszaéléseit. A cég ugyanis Kassán is állított fel gyárat s kieszközölte, hogy gyártmányain a magyar címet használhassa. A Franck H. és fia cég emellett a „honi ipar“ felirást is használja és pedig nemcsak a Kassán előállított dobozokon, hanem a Linzből szállított áruin is. Azon helyekre, amelyek közelebb esnek Linzhez, mint Kassához, nem is küldenek Kassáról árut, hanem Ausztriából. És jönnek a magyar címeres, „honiipar“ jelzésű dobozok Linzből Zalavármegyébe is, ahol egy kiváló pótkávégyár, a „Patria“ működik. Pedig a nagykanizsai pótkávégyár minden ízében magyar. — A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése konstatálta, hogy a „Heinrich Franck Söhne“ cég átlépte a tisztességes verseny határait s felkéri a miniszterelnököt, hogy az osztrák cégtől a magyar címer használatának jogát vonja meg s a kereskedelmi miniszterhez felír, hogy a magyar fogyasztó közönség félrevezetésének vessen gátat. A határozatot közlik az összes kereskedelmi és iparkamarákkal.

Képkiallítás. Balatonfüredről írják, hogy Medvey Lajos középiskolai rajztanár, jónövű festőművész Balatonfüreden a gyógyteremben tájkép kiállítását rendezett. Témái a Balaton partjáról való s a magyar tenger búvájos részleteit művészi fel fogással adják vissza.

Vasutervek. Zalavármegyében a legutóbbi időben annyi vasuterv merült fel, hogy szinte kétség fogja el az embert: vajjon képes lesz e a vármegye közönsége és az érdekeltség a szép terveket megvalósítani. Mert nagy teher hárul úgy a vármegyére, mint az érdekeltek vidékekre minden új vasutal s a községek máris nyögnek a közterhek súlya alatt. Közgazdasági életünk rohamos fejlődése folytonosan új beruházásokat, új áldozatokat követel. Nem zárkozhatunk el új vasutak építése előtt sem, de minden lépésnél nagyon meg kell fontolni: meddig mehetünk anélkül, hogy a polgárság teherviselési képességét a végtelenségig próbára ne tegyük. — Kétségtelen, hogy mindegyik új vasuterv életbevágó érdeket érint. A Zalaegerszeg-zalalövői vasutára égető szüksége volna a vármegye székvárosának, hogy a Körmen felé gravitáló forgalmat ide terelje s rövidebb összeköttetést kapjon Gráz felé. Ennek a vasutnak a finanszírozása azonban nagyon nehéz, mert a közvetlenül érdekeltek vidék kiesiny, Zalaegerszeg pedig képtelen megadni azt a 150.000 koronát, amelyet az engedélyes a vasut kiépítéséhez szükségesnek tart. A képviselőtestület kijelentette, hogy 50.000 koronával kész a vasutat támogatni, de ezt a határozatot is megfel lebbezik, mert a város képviselőtestületének több tagja nem hive a zalalövői összeköttetésnek, hanem a közvetlen összeköttetést óhajt Körmeóddel. — A Letenye-nagykanizsai vasut szintén elsőrendű fontossággal bír a vármegye nagy és eddig elhanyagolt vidékére. Remélhető, hogy ezt a vonalat ki is fogják építeni mjnél előbb, mert az érdekeltség a legmesszebb menő áldozatkészséget tanúsítja s a vármegye sem zárkozik el a segélyezés előtt. — Az Alsólendva-muraszombati vonal, amely mindössze 32 kilométer és 3.200.000 koronába kerülne, csak természetes folytatása volna a Körmen-muraszombati vasutnak. Az akció már régebben megindult s a zalai érdekeltség szintén felkarolta az eszmét. A pénzügyi nehézségek azonban itt is nagyok. A terep vízenyős, a sok töltés, mőtárgy és magas építmény erősen emelik a költségeket. Magától Alsólendva községtől 100000 koronára számít az engedélyes, az alsólendvaiak pedig természetesen félnek ekkora új tehertől. — Szóval életrevaló tervekben nem volna hiány, gazdasági erőnk azonban

annyira korlátolt, hogy a terveket csak hosszú idő alatt leszünk képesek megvalósítani. A községek jövődelme csak nagyon lassan fokozódik, míg a terhek rohamosan nőnek s az igények, rettenetesen emelkednek.

Éjeli szolgálat a távirtdán. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy a hol az aratósi munkálatoknak akadálytalan végzése szempontjából szükséges, a kir. postahivatalok éjeli szolgálatot tartoznak teljesíteni. Ez irányú megkeresések az illetékes posta és távirtdaigazgatóságokhoz intézendők a polgári hatóságok részéről.

A Balatonpartról. Julius elején megnépesedett a Balaton partja. Jobbára megteltek a fürdőhelyek, ámbár néhol kevesebb a fürdővendég, mint tavaly. A zalai part egyes helyei látogatottság tekintetében határozottan visszaesést mutatnak, míg a somogyi partra nagy a tudulás. Keszthelyen sokkal kevesebben vannak, mint tavaly s a kisebb falvak sem dicsékedhetnek a szokásos látogatottsággal. A Zalai part egész hosszának fellendülése a vasut megnyitása után bizonyosan be fog következni s ha a vidék természeti szépségeit ki tudja aknázni, gyorsan tul is szárnyalhatja a tulsó partot.

Az aratógép. Ki ne hallot volna gyerekkorában arról a csodálatos gépről, amelybe behajtják a hizott disznót s a masina úgy feldolgozza, hogy a néhai sertés kalbász, sonka és cigánypecsenye alakjában potyog ki belőle. A kalászos növények betakarítása körül már odáig értünk, hogy a gép learatja, marokba szedi és kevésbé köti a búzát; kiesiny hítja, hogy ki nem esőpli s liszté örölve mindjárt zsemlyét nem sít belőle. Hja a mai sztrájkos világban a technika arra törekszik, hogy lehetőleg nélkülözhetővé tegye az emberi kezet. Így például a Wood féle amerikai aratógép, amelyet a múlt héten mutattak be a keszthelyi gazdasági akadémia hallgatóinak, egy nap learat tiz kat. holdat s a kalászt tökéletes kévékbe kötve hagyja maga után. Idestova tehát nem lesz már arató sem s a kasza csak olyan ritkán kerül kézbe, mint a hadaró esép.

Öngyilkosság. A Brüll Mór tulajdonát képező téglágyétnél dolgozik Nagy József téglás. Szorgalmas munkás, csak úgy ég a munka a keze alatt. A mint már szokás, egy nő segítségkér nek a téglavetésben. Történetesen esinos az a nőszemély, a ki véletlenül Nagy mellé került az idei nyáron. Nagyné asszonyom, nem tudni okkai-e ok nélkül-e, rossz szemmel nézte férjének a leányhoz való barátságos modorát. Gyakran szemrehányást is tette miatt Nagynak, a ki azonban csak mosolygott az asszony féltékenykedésén. Múlt szerdán megismételte az asszony a szemrehányást, a miből szóváltás támadt. Nagy ekkor egy kis szíverősítő után látott és mikor már jól felöntött a garatra, azt a kijelentést tette asszonyának, hogy most megöli magát. Bement a szobába, borotvát vett elő és azzal el akarta vágni a nyakát. Az asszony ideje korán észrevette férje gonosz szándékát és meggyújtotta azt. Nagy sebesülése nem volt életveszélyes és hozzátartozói ápolás alá vették; mindazonáltal végrehajtotta sötét tevét, mert egy alkalmas pillanatban kiszökött a szobából s a konyhában felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt.

Felborult szekér. Skublics örökösök zalaszentmihályi gazdaságában az aratók részére vizért mentek kocsival a határban levő forráshoz. Hogy gyorsabban menjen a munka, két arató leány is ment a kocsival. Munkájukat elvégezve felültek a kocsira s dalolásba kezdtek. A lovak megijedtek s felborították a lajtos kocsit. Az egyik leány oly szerencsétlenül bukott le, hogy a vízzei telt hordó alá került s ez összezúzta, a másik leány esésközben a sarlót is belevágta társának a fejébe. A szerencsétlen Sabján Magda halállal vívódik.

Éjeli lövöldözés. Lövések zaja riasztotta föl a múlt éjelek egyikén a Munkácsy-utcai békés lakóit. Smeller József petendhegyi lakos bejött a városba és bement egyik kocsimába, hogy kimulassa magát. Jól beborozva a Munkácsy-utcai nyilvános házba akart bemenni, de a már nagyon ittas embernek megtagadták a belépést. Smeller ismételtan beboosátást követelt és mikor látta, hogy nem juthat be, revolvert vett elő s azzal négy izben a folyosó ajtajába lött. Egyik golyó be is hatolt, de szerencsére senkiben sem tett kárt, három azonban az erős tölgysajtóban akadt meg. — A rendőrök a lövöldöző atyafit

bekísérték a rendőrségre, hol megindították ellene a büntető eljárást.

Az idők jele. Az alsólendvai kir. járásbírósa a múlt héten árverést tűzött ki Bördőre, Iklód, Kerkateskánd, és Kerkatótfalu községek ellen Német József és Tivadar Ferenc javára, akiknek megítélt követelése 4048 koronát tesz ki. A végrehajtó egy tüzi fec-kendőt, négy pénzszekrényt és egy bikát foglalt le. Szomorú jele az időknek, hogy immár a községi ingó bingót is lefoglalják.

Sertészárlat. A sertésvészjárványnak Ausztriába történt behurcolása miatt vármegyénknek egész területe hatósági zár alatt áll. Zalavármegye területéről tehát ez idő szerint sertéseket a szomszédos Ausztriába kiszállítani tilos.

Leesett az állványról. Kacor Sándor zalaegerszegi kőműves segéd Kaszaházán Szily Dezső földbirtokosnál készülő emeletes házon dolgozik már napok óta. Múlt kedden is ott foglalkozott és mikor az állványon járt, megcsuszott s a földre esett, de olyan szerencsétlenül, hogy fején súlyosan megsérült. Kacor nem rég hasonló sérülést szenvedett.

Magukra hagyott gyermekek. Biró Mihály zalaszentmihályi esikős négy éves kis leánya magára hagyva játszadozott az udvaron. A kis leány felmászott az összehalmozott tűzfára, ahonnan leesett és összezúzta magát.

Halálozás. Gottlieb Bernát bucsuszentlászlói pékmester 81 éves korában elhalt. A temetésen az elhunyt aggastyánnak hét katonaviselt fia, több unokája, sok rokona és ismerőse vett részt. A koporsó fölött Engelsmann Izrael zalaegerszegi főrabbi mondott bucsuztató beszédet.

Leégett gabna kepe. Az avasi dűlőben van Kerkai Mihály besenyői lakosnak egy darab szántó földje, amelyről a rozsot learatták és kepebe rakták. Hét keresztet tett ki. A minap a gabna eddig ismeretlen okból kigyult és leégett. A sínesen kizárva, hogy a villám esapott bele s az gyújtotta föl.

Daruvár. Látván a daruvári vasas és iszapfürdők (fangógyógykezelés) csodás eredményét, mindenki természetesen fogja találni, hogy kies fekvésű gyógyhelyünket évről-évre jóval többen látogatják és hogy folyton szaporodik úgy a férfi, mint a női betegek száma, kik itt gyógyulást keresnek és találnak. Az idén ismét számos és feltűnő előkelő közönséggel díszkedhetünk, melynek szórakoztatása a tevékeny fürdőigazgatóság főfeladatát képezi; van tennis és tekepálya, kedélyes társas-összejövetelek, azonkívül gyakori kirándulások rendeztetnek a közeli regényes fekvésű helységekre. Tavaly néhány villa épült a júliusi és augusztusi nagyobb forgalom kielégítésére, de mindamellett ajánlatos lakás miatt a fürdőigazgatóság közbenjárását igénybe venni, mely mindenképen gondoskodik, hogy mindenki a lehető legjobban találja elhelyezését.

Szállítások a hadsereg részére. A cs. és kir. 5. hadtest hadbiztossága az 1908/9 évekre szükséges széná, szalma és tőzelő anyag szállításának bérlet útján való biztosítására pályázatot hirdetett. A hadbiztosság körletébe tartoznak a Pozsony, Trencsén, Nagyszombat, Nezsider, Szentgyörgy, Bazin-Modor, Somorja, Pöstyén, Trencsén-Tepitz, Komárom, Győr-Szabadhegy, Esztergom, Sopron, Szombathely, Nagykanizsa, Kőszeg és Kismarton állomásokon elhelyezett csapatok. — Ugyancsak az 5. hadtest hadbiztossága a Pozsony, Komárom, Sopron és Szombathely állomásokon elhelyezett csapatok részére szükséges rozs és zab szállítására is pályázatot irt ki. — Az 5. honvéd kerület hadbiztossága a Székesfehérvár, Veszprém, Pécs, Kaposvár, Keszthely, Pápa, Zalaegerszeg, Sopron, Kőszeg, Nagykanizsa és Sopron állomásokon elhelyezett csapatok 1908/9 évi zab, széná, alom és ágyszalma, tűzifa és kőszén szükségletének nyilvános versenytárgyalás útján való biztosítása iránt pályázatot hirdetett július 16, 20, 25 és 30-iki határidővel. Továbbá hirdetményt bocsátott ki a honvéd gyalog és lovascsapatok őszi fegyvergyakorlat előtti ezred összpontosításai alatt szükséges kenyér, lótap és tűzifának ajánlati tárgyalás útján való biztosítása iránt. A szállítandó mennyiség, valamint a szállítási feltételek a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál megtudhatók.

Villámcsapás. Múlt vasárnap délután 5 óra körül városunk fölött elvonult vihar alkalmával a villám özvegy Hagymásy Gyuláné olakülvárosi lakos villamos vezetékebe esapott. A villám a

világítási vezetékeket megrongálta, másban azonban nem tett kárt. A légnyomás olyan nagy volt, hogy az ablakok megrepedeztek.

Eliopták az óráját. Varga Jenő olakülvárosi lakos ácssegédnek szép ezüst órája volt, a melyet féltékenyen őrzött. Éjjelenként az ágya fölött lévő tartóra helyezte, hogy biztonságban legyen. Valakinek megtetszett a esinos zsebóra és míg Varga Jenő az igazak álmát aludta, belopódzott ennek a szobájába és ellopta. — Most a rendőrség nyomozza a tolvajt.

Osztálysorsjegyet vásároljunk Bogdány S. bankházában Budapest, Károly-körút 20., mert Bogdány szerencsése pártatlan.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

ALKALIKUS NATRON-LITHIONOS GYÓGYVIZ.

orvosilag ajánlva : húgysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor-, vese- és húgyhólyag-bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a
Központi iroda : Budapest V., Váci-körút 54.
Főraktár : Gyarmati Vilmosnál Zalaegerszegen.
 Kapható : gyógyszertárak, drogeriák és fűszerüzletekben.

Lopás. Árvay Szanyi József zalaegerszegi déligyümölcsáros (kucséber) lakásába ismeretlen tettes behatolt egyik éjjel, s mialatt Szanyi áruit valamelyik kávéházban árulgatta, ágyából két vánkost ellopott. Károsult panaszára a rendőrség megindította a nyomozást s már nyomában van a tettesnek.

Ménlovak vásárlása. A földművelésügyi minster felhívást intézett azokhoz a tenyésztőkhez, kiknek birtokában három és félévet betöltött, de nyolcadik életévet meg nem haladt ménló van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat annak kitüntetésével, hogy a ménló mely vármegyében, mely községben, vagy pusztán áll, továbbá az eladási árt is, egy koronás bélyeggel ellátott beadványban legkésőbb f. évi augusztus 10-ig a m. kir. földművelésügyi ministeriumhoz jelentsék be. A kiküldendő bizottságok elé lesznek majd a ménlek elővezetendők, a hol az alkalmas megvásároltnak s átvételnek, 165 énnél alacsonyabb méneket, tekintettel a ménlepekben már meglévő anyagra, valamint hidegvérű méneket nem vásárolnak. A megvásárolt ménlek vételárát az a m. kir. adóhivatal fizeti ki, melyet az eladó a vásárlás alkalmával kijelöl.

Nyilvános áruraktárak készlete. A vármegyénk területén lévő nyilvános áruraktárak készlete volt s pedig a esáktornyai-é 4796 mm. buza, 225 rozs, 766 zab, 6286 tengeri, 1948 liszt; a nagykanizsai-é 3823 buza, 641 rozs, 4681 árpa, 1631 zab, 2415 tengeri.

Pályázat tejjgazdasági tanfolyamra. A sárvári m. kir. tejjgazdasági szakiskolához 1908 szept. 15-től 1909 aug. 15-ig tartó tanfolyamon öt 480 K állami üzletvezetői ösztöndíjra pályázatot hirdetnek. A kérvények szabályszerűen felszerelve aug. 1-ig a földművelésügyi ministerhez címezve, a sárvári tejjgazdaság igazgatójához terjesztendők be. Ugyanott 360 K ösztöndíjas kezelői tanfolyamra is hirdetnek pályázatot. A kérvények július 20-ig nyújtandók be.

Gazdák és cséplőgéptulajdonosok figyelmébe!

A cséplési szezonra rendkívül olcsó áron szállít szent Strem Károly köszönképviselete Nagykanizsán.

Elveszett. A Schütz-áruházról — Miklós János olakülvárosi boltjág az ut közepén elveszett egy barna bőrrersény 140 K készpénzzel. A becsületes megtaláló adja át a rendőrségen, a hol illő jutalomban részesül.

Időjárás. A múlt hét végre meghozta a várva várt esőt. Vasárnap délben északnyugatról sötét

felhők gomolyogtak felénk s hamarosan megereedt a zápor, amely jó két óráig zuhogott, később pedig esendes eső esett. A hét folyamán még háromszor kaptunk esőt, amely a levegőt lehűtötte s a tikkadó növényzetet felűdítette.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáren 100 kilogrammonkint

	minőség szerint	Kor. 1908	Kor. 1907
búza		23.—	—.—
rozs		17.—	—.—
árpa		14.—	—.—
zab		16.50	—.—
kukorica		16.25	—.—

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

Nagyvárosi postahivatal cserél vidéki postahivatal- lal. Családapáknak ajánla- tos, mivel mindenféle isko- lák vannak. Zárt ajánlatok Szamosyné, Szeged, poste- restante küldendők.

Szülők figyelmébe!

A legsz. Megváltóról nev. nővérek

nevelőintézetében

Rohozcon (Vasmege, vasuti állomás) a jövő iskola évre felvétetnek 6—18 éves kath. vallású leánynövendékek teljes ellátásra havi 30 koronáért. Különösen ajánlható ez a kies, egészséges hegyi vidéken fekvő intézet azoknak a szülőknek, akik leánykáikat polgárisan neveltetni s a német nyelvre gyakorlatilag taníttatni akarják. Az intézetben van elemi- és felső népiskola (= a polgári leányiskolával), kézi munka és zeneoktatás; a társalgás nyelve német. Bővebb felvilágosítást ad

az igazgatóság.

SIRUP-PAGLIANO a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Girolamo Pagliano florenzi tanár, 1838 óta állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredményre használtatik. Orvosi rendeletre minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vértódulás a fejbe stb., előmozdítja az anyagcserét és vértisztítóan hat bőrkiütések, csusz, köszvény-nél stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenc (A 74.) Via Pandolfini. — Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselő: Dr. F. Herzog, Wien, VII. (A 74.) Mariahilferstasse 48. Gyógyszertárak főle-rakatként kedvező feltételek mellett kerestetnek.

Eladó

egy darab telivér 2 éves
 és egy darab 1¼ éves

berni bika

a pusztadericsi gazdaságban.

LEOPOLD GYÖLA

Saját érdekében
hírelesen kizárólag

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut

Garvens-művek, WIEN XX/2.

Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, borkeményedést
azonnal eltávolít a Kaiser-féle
TYUKSZEMHÁLÁL

Ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb
sósórszesz az

ERŐ SÓSÓRSZESZ

Ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a
KOSMOS vegyszert és koz-
metikai laboratórium.
GYÖR, BAROSS-UT.

Csemegé-konzervek

BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttök,
ízek, szörpök, gomba-, hus- és főzelék-
konzervek, nemes borocsvakat,
— legkiválóbb minőségben szállít —
előkelőbb műszerekkel készítettével is a

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Szepesmegye). — Kérjen árjegyzéket!

BÉLHÖRÖG

(hasmenés), gyomorgörcs, legújabb gyógy-
szere a BARTA-féle felkai **Áfonya-
gyógybor**, kapható gyógyszerárakban
még 5 üveget 3 K-ért bérmentve szállít

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Szepesmegye). — Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESSEG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-FÉLE**

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárakban
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvária-ter

PLATSCHEK VILMOS

elismerett legolcsóbb, legazondabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI

fényképezési és festészeti műtermében

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.

készülnek csak elsőrendű művészi
kivitelben fényképnagyítások, aquarell-
és olajfestmények. Másolások selyemre,
báronyra, fára, elefántcsontra stb. Bross, függelék, tü stb.,
apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sár-
nyvokra stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK

legelőkelőbb
emésztőpor

Doboza 2 kor.

Postai szétküldés: **FEHÉR GALAMB** gyógyszerár
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRUT 93
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Meglepő haladás!

FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenféle fegy-
vet a lakásban ép úgy, mint mindennemű hernyó, vér-
és levéltetűt és egyéb kerti- és veteményben kártékony állat-
kákat és azok petéit azonnal megöli.

Legmegbízhatóbb védelem szesz és árára ellen.

Használati utasítás szerial való eljárás mellett biztosítja
a feltétlen eredményt.

Vezérképviselők Magyarország részére:

DIAMANT és VADAS

Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-51

BOGDÁNY

szerecsénye paratlan!

Vásároljunk osztály-
sorsjegyet csakis

BOGDÁNY S.

városi sorsjegyróda r.-i.-nál

BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT 20.

Dr. KOVÁCS

KÉZPASZTÁJA

3 nap alatt biztosan hat.

— Téglés K 1-30 —

Dr. KOVÁCS gyógyszerár
Budapest, Gyár-utca 17.

„Tollt-titkek” ingyen.

Ha fáj a feje használjon
azonnal

Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,

mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.

1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

Főár-
tár **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszer-
résznel **KISPEST, Rákóczi-
utca 2.**

Ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésnél.

PARIS SZÁLLÓ

Szállás: Gimon Pál

Budapest, VI., Váci-körút 25. sz.

100 szoba 2-20 K-tól feljebb. Hízelgés-
tel és villanyvilágítással együtt. Pürdök,
elegáns kávéház, étterem Villanovai vasút
megállóhely az összes pályaudvarok és
hátsó fele

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 39. SZ.

Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.

hemopatiail rendelő-intézet

Idült betegségekben
szervezők számára

Budapest, Váci-körút 13. sz.

KATZER

szőrcsárul elsősorunk és az egész
világon el vannak terjedve.

Első és legnagyobb
molykár ellen védő részv.-társ.

NOXIN

A LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

NOXIN

A szabadalmazott
KULCSKÁLA.

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK

BUDAPEST.

4576/1908. tkvi. szám.

egészen 318 korona; ugyanezen tjkvben + 2. sorsz. 552/5. hrsz. ugyancsak végrehajtást szenvedett tulajdonául felvett szőlő, rétre a Rigó-hegyen 832 korona; — II. a gutorföldi 173. sz. tjkvben + 1. sorsz. 508. hrsz. 1/6-od részben Kása Magdolna férj. özv. Bicsák Ferencé, 1/6-od részben Kása János hagyatéka, 2/6-od részben Feresák János, Mária és Teréz férj. Horváth Józsefné és 2/6-od részben végrehajtást szenvedett tulajdonául felvett szőlő, pince és rét ingatlanból Kása Mihály 2/6-od illetőségére 21 K 33 f; — III. a gutorföldi 530. sz. tjkvben + 1. sorsz. 434. hrsz. alatt Dávid Lajos és neje sz. Luizer Rozália, Feresák Kálmán és neje Ruzsits Rozála, Kása Mihály, Feresák Mária, János, Kövér István, Kövér Sándor és Miller Kálmán tulajdonául felvett szántó és legelőből a potyogó dűlőben Kása Mihály 1/6-od rész jutalékára 30 K 83 fillér; — IV. a náprádfai 108. sz. tjkvben + 10., 11., 13. sorszám 217/49., 217/116. és 217/292. hrsz. Kása Mihály tulajdonául felvett együttesen elárverezendő legelőre 127 korona kikiáltási árban és pedig a gutorföldi 530. sz. tjkvben felvett ingatlanra a C) 5. al tt Ozigány Juli fér. özv. Balázs Károlyné javára bekeblezett özvegyi jog érintetlenül hagyásával az alábbi feltételek mellett elrendeltetik és hogy a fent megjelölt ingatlanok az 1908 évi szeptember hó 28. napján délelőtt 10 órakor Gutorföld község-házánál, illetve a náprádfai ingatlanokra vonatkozólag ugyanazon nap délután 3 órakor Náprádfa község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tc. 48. §-a a. megjelölt árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333 sz. alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 évi LX. tc. 185. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkv. hatóság.
Zalaezerszeg, 1908. évi április hó 29. napján.
Moiser Ferenc, kir. tszéki albiró.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban
mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappanával

tisztítsunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

OOOOOOOOOO

HIRDETÉSEK

felvételnek

A KIADÓHIVATALBAN.

Tűzifa eladás.

A csöngeti erdőben (ollári-határ)

I-ső minőségű cser és gyertyán
hasábfá erdei ölenként K 24
tölgyhasábfá K 20
cser és tölgydorongfa K 16

Bárcák válthatók **Ekhamp** vasuti
vendéglős urnál Zalaszentivánban.Vaggonrakományonként (10.000
klg.) **Zalaegerszegre** szállítva

I-ső rendű hasábfá K 150
tölgyfa K 130
dorongfa K 110

Vaggonkénti megrendeléseket kér-
jük címünkre Szepetkre intézni.**Schmidt és Ungár.**

328/v. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. te. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróság 248. számú végzése által *magyar jég bizt. társaság* végrehajtó javára *Hoffmann Zsigmond* ellen 57 K 10 f tőke, ennek 1907. évi szeptember hó 15-től járó 5% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 1140 koronára becsült szarvasmarhák és szekérből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása e' rendeltetvén, ennek a helyszínen vagyis *Gutorföldön* leendő eszközlésére 1908. évi július hó 20. napjának délután 1 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. te. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. te. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1908. évi július hó 6. án.

Lukács József, kir. bir. végrehajtó.

D. Horváth Győzővas-, szerszám-, vasalás-, fűszer-, festék-, cément és
építkezési cikkek kereskedése

Zalaegerszegen.

Allandó raktár:**Gazdasághoz és háztartáshoz:**

Rudvasak, ekerészek, gazdasági gépek, láncok, szerszámok, kitűnő kovácsészén, zománczott edények, rézárúk, konyha és háztartási cikkek, solingeni acélárúk. Fűszerek, teák, rumok, gazdasági és konyhakermi magvak.

Építkezésekhez:

Hydraulikus és portland-cementek, elszigetelő aszfalt és kátrány fedőlemezek, falmastix, carbolineum, kátrányok. Épületfa, deszka, lé, vasalás, festék, olaj. Kályhák, takaréktűzhelyek.

Vadászati cikkek:

Fegyverek, forgópisztolyok, töltények és serétek.

Jól nevelt fiuk**tanulóul felvétetnek.**

A csabrendeki határban, Zalamegyében, két tagban tekvő birtokomat, mely kitűnő jó szántó, rét és legelőből mintegy 1250 holdból áll, f. évi október 1-től több évekre

haszonbérbe

adom.

A feltételek Csabrendeken özv. **Oszterhuber Lajosné** tulajdonosnőnél megtudhatók.

68. év óta fennálló rőfös és posztó üzletemet feloszlatom.

Kartonok, vásznak, chiffonok, férfi és női szövetek, ágyneműek, asztalkendők, terítők, szőnyegek, függönyök, paplanok, takarók, pokrócok és minden e szakmába vágó cikkekből álló dúsan felszerelt raktáramat,

az üzlet feloszlátása céljából hatóságilag engedélyezett

végeladás

útján mélyen leszállított áron kiárusítom.

Gabonaszakok és vízhatlan ponyvák legolcsóbb árban kaphatók.

Teljes tisztelettel

Weisz Sándor.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a **Weisz Ede** féle házban, — a vármegyei ház átellenében — levő iroda-helyiségemben **tűzifára**, különféle **kőszénre**, **koksza** és **faszénre** megrendeléseket felveszek. Tőrekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.**ERDÉLYI JENŐ gépész és electrotechnikus**

Telefon sz. 43.

ZALAEGERSZEGEN.**KÉSZIT:**

Furott (artézi) és **ásott** kutakat, rossz vagy kevés vizet tartalmazókat mélyít és átalakít.
Szállít és felszerel szivattyukat kézi és géphajtásra.
Becserél meg nem felelő és régi szivattyukat.

Új és használt szivattyukat állandóan raktáron tart.

Szagtalan árnyékszék, fürdő és mosdó berendezéseket, vízvezetékekkel vagy anélkül.

Vízvezetékek és csatornázások létesítését házak, kertek, ipartelepek, stb. részére.

Központi fűtések a legtakarékosabb tüzeléssel, kisebb (3—4 szobás) lakások részére is.

Fayence és mozaik lapokkal fal és padlóburkolatokat.

Hibás berendezéseket kezeség mellett átalakít.

Mindennemű **gépjavitást** szakszerűen készít és felvilágosítással, költségvetéssel díjtalanul szolgál.

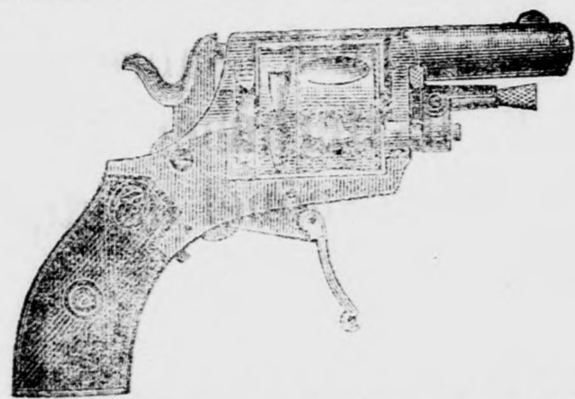
Gőzekével

aratás után gazdasági
mély szántást, valamint
rigolozást szőlő alá
= késő ősze elvállal =

W o l f f E r n ő

gőzeke bérszántási vállalat

Budapest — Kelenföld.

Kerékpárosok figyelmébe!

Raktáron új és jókarban levő férfi-, női- és
gyermek kerékpárok a legjutányosabb árban
s mindennemű alkatrészekből.

Raktáron vannak: varrógépek, vadász-
fegyverek, forgópisztolyok, gramofonok (be-
szélő gépek), takaréktűzhelyek, villámhárítók
és mindennemű alkatrészek

Nagy javító műhely.

A megrendelések gyorsan és pontosan készí-
tetnek.

Szives támogatást kér,

hazafias tisztelettel

H O R V Á T H I M R E

műlakatos és fegyverműves
Zalaegerszegen.

A
versenyáruházba
gyönyörű czipők,
óriási választéku
diszes női kalapok
és napernyők
= érkeztek. =

Értesítés.

Tisztelettel értesítem az építető közönséget, hogy az ujonnan
épült **zalalövői gőzerőre berendezett**

deszka metszön

az eladás megkezdődött és mindennap kapható jutányos áron

padló, deszka, lécs és heveder.

Törzsök metszést jutányos áron elfogadok.

Szives pártfogást kér

tisztelettel

Frim Jónás.

BUZIÁSI PHÓNIX ÁSVÁNYVIZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.
KELLEMES, KISSÉ SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTES, SZÉNSAVDUS.
RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALIVIZ.
Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyógmódrára használva, vese- és hólyagbajoknál, a
vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképző-
désnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántal-
mainál kitűnő hatásának bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:
Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Ha elegánsan és olcsón akar öltözködni
ugy forduljon

a „Kalap Királyhoz,”

mert neki óriási raktára van
kalap-, ing-, nyakkendő-, férfi és gyermek öltönyök és felöltőkből.
Dus választék valódi amerikai, schewreaux férfi, női, gyermek cipőkben!

Megtekinthető vétel kényszer nélkül!

Pontos kiszolgálás!

Olcsó árak!

Mély tisztelettel

Korein Viktor.

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR R.-T.

vasöntöde, gép- és rézműgyár, BUDAPEST, V., Csáky-u. 3.

SPECZIAL-
GÉPGYÁR: szeszgyárak és szeszfinomítók
élesztőgyárak
keményítő-syrup- és dextrin-gyárak

teljes gépészeti berendezése.

Átalakít meglevő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is.
Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar-kiállítás Bécs, 1904. Nagy állami érem. Legnagyobb kitüntetés.